

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI
PRI POŠTI 1102 LJUBLJANA

Dan slovenskih izgnancev 7. junij
65. obletnica izгона Slovencev
15. obletnica delovanja Društva izgnancev
Slovenije 1941–1945

VESTNIK

INTERNO GLASILO DRUŠTVA IZGNANCEV SLOVENIJE 1941–1945

LJUBLJANA, MAJ 2006 – Št. 63

Iz avstrijske Koroške izgnani Slovenci so že leta 1946 ustanovili Zvezo slovenskih izseljencev

V kraju Radiše na avstrijskem Koroškem je bila 30. aprila 2006 prireditve ob 60. obletnici ustanovitve Zveze slovenskih izseljencev. Glavni razlog ustanovitve Zveze slovenskih izseljencev je bil, da se jim vrne posest, ki jim je bila odvzeta v času izгона v letih 1942–1945, in da bi uveljavili odškodninske pravice. Zveza je bila ustanovljena leta 1946. Ta jubilej so počastili z bogatim kulturnim programom in priložnostnimi govori. Prireditve ob 60. obletnici ustanovitve Zveze slovenskih izseljencev so se udeležili tudi Ana Blatnik, zvezna svetnica z Dunaja, dr. Marijan Šturm, predsednik Zveze slovenskih organizacij, dr. France Butej, predstavnik Narodnega sveta, Anka Tominšek, članica IO DIS, in Ivica Žnidaršič, predsednica Društva izgnancev Slovenije 1941–1945, ki je ob tej priliki podelila Jožetu Partlu najvišje odličje DIS, »zaslužni član«, ter priznanje DIS za ohranjanje zgodovinskega spomina Radu Janežiču in Francu Resmanu.

Na prireditvi ob 60. obletnici Zveze slovenskih izseljencev, ki je bila 30. aprila 2006 v Radišah na avstrijskem Koroškem, je predsednica DIS Ivica Žnidaršič podelila odličja DIS. Na sliki od leve proti desni: Rado Janežič, Ivica Žnidaršič, Jože Partl, Franc Resman, Ana Blatnik in Marjan Šturm. (Foto: Peter Fantur)

Govor Jožeta Partla, predsednika Zveze slovenskih izseljencev ob 60. obletnici Zveze

Vrnitev iz pregnanstva, poleti 1945, ni potekala brez problemov. Kaj kmalu smo bili soočeni s koroško stvarnostjo. V Beljaku je namesto dostojnega sprejema prišlo do prvega razočaranja – hoteli so nas poslati nazaj v Nemčijo. Tako je prišlo do spoznanja, da vračanje premoženja ne bo potekalo brez zapletov, kaj še poprava škode. Možje in žene so že prve ure spoznali, da se bo treba organizirati. Tako so leta 1946 ustanovili našo Zvezo slovenskih izseljencev. Pa glej, zveza je bila takoj prepovedana. Šele čez dobro leto je notranje ministrstvo to prepoved razveljavilo. Toda ni nam samo oblast metala polen pod noge, tudi Cerkev slovenskim duhovnikom ni dovolila maševati v celovški stolnici. Zveza slovenskih izseljencev se je dolga leta morala boriti za vrnitev našega imetja, poprava škode pa traja vse do današnjih dni.

Kako naj bi se potem čudili, da ljudje obupavajo? Pritisk na psiho pa je še hujši. Strah, ki smo ga doživljali v taboriščih, ni popustil vse do današnjih dni. Našim povojnim slovenskim politikom očitajo, da se niso zavzemali za Avstrijo. Hkrati pa zamolčijo, kako je bilo med vojno. Zamolčijo, da je bil slovenski narod obsojen na smrt. Vse preveč Slovencev je bilo umorjenih v taboriščih, veliko so jih pobili kot talce, našim ljudem so sekali glave, kot bi bile zeljate, da o trpljenju slovenskih izseljencev in pregnanih sploh ne govorimo. Kako bi se mogel mlad slovenski človek, ki se je odločil za odpor, pridružiti avstrijskemu odporiškem gibanju, ko pa tega ni bilo. Pridružili so se

slovenskim borcev iz Slovenije in s tem združenim silam in tako prispevali svoj delež k osvoboditvi tudi države Avstrije. Tako so izpolnili tudi zahtevo aliiranih sil, da mora Avstrija, če hoče biti svobodna, sama nekaj prispevati za svojo svobodo. Naša država je v tem smislu ta boj naših partizanov tudi prikazovala, ko je šlo za neodvisnost Avstrije. Večina Korošcev pa je pridno hlapčevala nemškemu rajhu, ali bolje povedano, se navdušeno bojevala za zmago nemškega rajha in s tem proti Avstriji. Koroški Slovenci seveda v rajhu nismo hoteli živeti. To si naj zapomnijo Abwehrkämpferji, ko nam odrekajo lojalnost do naše države Avstrije. Le-ti so takrat stali jasno na strani nacistične Nemčije.

Brez našega boja in brez našega trpljenja in vse preveč mrtvih ne bi bilo člena 7 avstrijske državne pogodbe. Prav tako člen 7 ni bil sprejet za manjšino, ki je menda tako majhna, kot pravijo nemške nacionalne organizacije.

Zakaj smo tako majhni? Pač zato, ker povojne denacifikacije na Koroškem ni bilo. Bivši nacisti so spretno zasedli visoke položaje in tako ustrahovali slovensko prebivalstvo. Strah, ki smo ga doživeli pod nacizmom, se je prenesel v avstrijsko republiko. Ljudje, ki so doživeli travme nacizma, se v novih razmerah niso drznili govoriti o teh grozodejstvih. Večinoma so molčali. Hujskanje proti Slovincem se je nadaljevalo, čeprav v novi, navidezno bolj humani obliki. Ta humana oblika je bila za nemštvo uspešna. Tako imamo na Koroškem nov rod, kateremu starši, celo starši pregnanci, niso upali posredovati slovenskega jezika, naše materinščine.

Tako ni čudno, da izginjamo. Sedaj, ko smo marsikje izginili, bi nas zopet radi prešteli, da bi ugotovili, kje da smo še, in nam po tej meri dajali naše pravice. To gonjo bi gnali v nedogled, da bi enkrat dokončno dognali, da nas več ni.

Vsa problematika glede izpolnitve člena 7 je umetna. Samo da bi se izvili, da člena 7 ne bi bilo treba uresničiti. Navidezno junaška dejanja s premikanjem krajevnih napisov so svoj zgled negiranja pravne države ter demonstracija moči nad nemočnim slovenskim narodom. Več kot petdeset let že traja ta hik-hak. Pogajanja s človekom, ki že vnaprej pove, da dokler bom jaz deželni glavar, ne bo nobene dodatne dvojezične table, so za resne ljudi nemogoča. Mogoče bo kaj drugače po jesenskih volitvah. Saj malo bolj so trezne izjave voditeljev drugih strank. Toda prebroditi bo treba tudi pri njih še veliko ovir. Socialna demokracija se sicer malo popravlja. Do prvega preobrata pa je še daleč. Lokalnih funkcionarjev, ki so jih vsa leta vzgajali v velenemški miselnosti, ne bo mogla tako hitro privedi do bolj spravljive poti. Seveda so izjeme, in te tudi izrecno pozdravljam in želim, da bi prevladale v tej stranki. Skrbijo pa me izjave, ko se govori o ekstremistih na obeh straneh. Če si podrobno ogledaš ta ekstremizem na obeh straneh, vidiš, da so na eni strani ekstremisti, ki ne prenesejo dvojezičnih napisov. Kateri so pa na tisti drugi strani, torej tisti, ki terjajo postavitev dvojezičnih napisov? Mar so ti res ekstremisti? Ne, ekstremni po tej logiki so le tisti, ki so tiho in ne terjajo nič. Na ta način, če nihče ne bi nič terjal,

ne bi bilo treba nič izpolniti. Takšen torej bi bil mir na avstrijskem Koroškem. In ta mir motijo torej v prvi vrsti tisti, ki terjajo svojo pravico. Tihi koroški Slovenec pa naj bi iskal svojo pravico kot hlapec Jernej. Tu je še marsikaj narobe.

Člen 7 pa je še vedno v veljavi in tega smo si pridobili koroški trpini sami, bodisi kot partizani, bodisi kot tisti v kacetih, v zaporih, ali pa slovenski izseljenci, ki smo trpeli v taboriščih.

Kako pa je z nami? Večkrat sem bil nagovorjen, saj že 27 let predsedujem naši organizaciji, zakaj Zveza slovenskih izseljencev ni tudi članica Narodnega sveta. Zavedam se, da je polovica članov doma pri Narodnem svetu. Sam skušam biti odprt na vse strani. Vedno sem mislil, in to mislim tudi danes, da naj bi prišel dan, ko to ne bi bil več problem, da se bo to v dobrem vzdušju vse rešilo. Kot vidite, čakam zaenkrat zaman. Zaradi zgodovinskih napak, ki so se zgodile pri Narodnem svetu, imamo zdaj ne samo dve, pač pa kar tri organizacije. Torej dve centralni in eno zastopniško. Mislim, da čas celi rane, zato sodelujemo in skušamo delati kot da bi bili eno. Skušamo delati, da bi bila nastala na narodnem telesu škoda čim manjša.

V pravni državi je iskanje pravice vedno demokratično, če je komu prav ali pa ne. Kar se tiče prizadevanj Slovenije za pravice svojih manjšin v sosednjih državah, imajo le-te enake pravice, kot jih ima Avstrija za svoje Južne Tirolce. Nasprotno trdim, da ima dolžnik, to je Avstrija, dolžnost, zavedati se, da smo v EU, in se po tem ravhati.

Prizadevamo si vsi skupaj za složnost. Ne glejmo v drugače mislečem nasprotnika, samo tako bomo lahko preživeli. Saj to tudi hočemo.

. Sodelovanje in informacije organizacij DIS .

V imenu druge in tretje generacije izgnancev iz avstrijske Koroške

Imel sem v mislih spregovoriti v imenu druge in tretje generacije, vseh tistih, ki so bili rojeni v družinah s starši, ki so preživeli tretji rajh, fašizem in so odrasli v temu primernih duševnih in telesnih okoliščinah.

Ko sem razmišljal o tej tematiki za današnje srečanje, je moj stric Andrej še živel. Ko me je dosegla huda novica o njegovi smrti, sem v prvi reakciji hotel odstopiti od svojega namena. Mislim sem namreč, da ni pravi trenutek stopiti na oder, na katerem bi vam danes Andrej Sturm poročal o svojem delovanju v prid samospoznavanja preko terapevtske pomoči za vse tiste, ki so grozote doživeli, preživeli, vendar vseeno naprej v duhu umirali in trpeli z globoko ranjeno dušo.

Vendar sem se odločil, da vseeno spregovorim nekaj besed v imenu druge in tretje generacije, ki sta po današnjem spoznanju psihologije prevzeli travme in duševne tesnobe staršev in starih staršev. Zato

imajo, na primer vsaj na Dunaju, tudi člani druge in tretje generacije pravico do brezplačne psihoterapije.

Boleča ni samo bivša zgodovina, najmanj tako boleče je spoznanje lastne zgodovine oziroma perverzija, ki napravi iz žrtve storilca.

Takšna grozljiva instrumentalizacija zgodovine je privedla do tega, da so se številni sorojaki po letu 1945, in še hujše po letu 1955, morali sramovati za krivico, ki se je zgodila njim – se sramovati za to, da so bili žrtve nacizma.

To je pomen besed predsednika beljaškega društva (Erinnern), ko pravi: »Če pozabimo žrtve nacistov, jih ponovno umorimo«. V tem kontekstu imam kot član druge generacije zamisel in predlog, kako bi lahko nekaj prispevali za spremembo odnosa do žrtev fašizma na avstrijskem Koroškem.

Na zamisel me je privedlo doživetje pred kratkim v Parizu. Ko sem čakal na prijatelja, sem zagledal na poslopju šole preko ceste

Udeleženci prireditve ob 60. obletnici Zveze slovenskih izseljencev iz avstrijske Koroške (Radiše, 30. 4. 2006)

ploščo z napisom 1940 do 1945. Bila je spominska plošča za vse tiste otroke, ki so jih Nemci nasilno odvedli in ki se nikoli več niso vrnil. Presenetljivo pri tem je bilo to, da so ploščo odkrili šele 2002. Vi ste pred desetimi leti postavili spomenik na Radišah. To je bil zelo pomemben korak, viden znak tako za žrtve kakor tudi za storilce.

Glede na to, da je prva postaja vaše kalvarije v kraju Žrelec, mislim, da je čas, da zaznamujemo tudi to zgodovinsko mesto z vidnim znakom spomina. Za cilj si predstavljam, da bi to uresničili ob 65. obletnici pregonstva, leta 2007.

Borut - Sergej Schnabl

Razgovor na ministrstvu za kulturo RS

Delegacijo Društva izgnancev Slovenije v sestavi Ilica Žnidaršič, predsednica DIS, Jože Križančič, podpredsednik DIS, in Albin Pražnikar, član IO DIS, je 27. februarja 2006 sprejel na pogovor direktor direktorata za kulturno dediščino dr. Damjan Prelovšek.

Razgovoru je prisostvoval tudi Stane Mrvič. Predmet pogovora so bila prizadevanja za nadaljnjo obnovo grajskih hlevov Rajhenburgu – največjega zbirnega taborišča za izgon Slovencev in zagotavljanje dela sredstev s strani Ministrstva za kulturo Republike Slovenije.

Odkritje spomenika v Trbovljah

Krajevna organizacija DIS Trbovlje in Občina Trbovlje bosta odkrili spomenik slovenskim izgnancem, beguncem in drugim žrtvam vojnega nasilja

v petek, 2. junija 2006, ob 15. uri

v parku v Trbovljah.

Odkritje spomenika bo v času praznovanja občinskega praznika Trbovlje in 65. obletnice izгона iz domovine.

Vljudno vabljeni na prireditev ob odkritju spomenika v Trbovljah!

Krajevna organizacija DIS Trbovlje
Ljudmila Tolar, predsednica

PRIREDITEV

OB DNEVU IZGNANCEV 7. JUNIJA

V Društvu izgnancev Slovenije 1941–1945 vsako leto zaznamujemo dan slovenskih izgnancev, 7. junij.

Letos bo prireditev ob dnevu izgnancev namenjena 65. obletnici izгона Slovencev in 15. obletnici ustanovitve Društva izgnancev Slovenije 1941–1945

v sredo, 7. junija 2006, ob 11. uri
v Ljubljani v Rekreativnem parku Mostec.

Prireditev organizira Izvršni odbor DIS skupno s Krajevnimi organizacijami ljubljanskega območja.

V kulturnem programu bodo sodelovali:
Orkester Slovenske vojske, pevec Rafko Irgolič in Stane Mancini,
Franc Korbar (trobenta) in dramski igralec Jože Logar.

Vljudno vabljeni – veselimo se srečanja.

Izvršni odbor DIS in
Krajevne organizacije DIS ljubljanskega območja

Seja Skupščine Društva izgnancev Slovenije

Skladno s sklepom Izvršnega odbora Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 je bila 27. februarja 2006 sklicana dopisna seja Skupščine DIS z naslednjim dnevnim redom:

- Zaključni račun Skupščine Društva izgnancev Slovenije 1941–1945 za leto 2005 z obrazložitvijo
- Pregled prispevkov za obnovo grajskih hlevov – največjega zbirnega taborišča za izgon Slovencev
- Poročilo Nadzornega odbora Skupščine Društva izgnancev Slovenije 1941–

1945 o zaključnem računu z obrazložitvijo za leto 2005.

Delegati 85 KO DIS so prejeli podrobno pisno gradivo o vseh obravnavanih vprašanjih.

Zaključni račun Skupščine DIS in poročilo o zbranih in porabljenih sredstvih za obnovo dela ostrejša in streh hlevov pri gradu Rajhenburg je potrdilo 84 delegatov in delegatk krajevnih organizacij DIS. Samo ena krajevna organizacija DIS ni poslala glede na seji obravnavanega gradiva svoje opredelitve.

Na seji Izvršnega odbora DIS 9. februarja so po seji čestitali podpredsedniku DIS Jožetu Križančiču za njegov visoki življenjski jubilej. Na sliki spredaj od leve proti desni sedi drugi. (Foto: Zdenka Kaplan)

Spominski pohod ob nemško-italijanski okupacijski meji od Telč do Bučke

Krajevna organizacija DIS Bučka bo v sodelovanju s KS in organizacijami ter društvi na Bučki pod pokroviteljstvom DIS organizirala

v soboto, 15. julija 2006,

pohod ob nemško-italijanski okupacijski meji od Telč do Bučke. Pohod se bo začel ob 8. uri na Telčah.

Zaključna prireditev bo na Bučki pri Kulturnem domu ob 11. uri.

Letos bodo v tej organizaciji zaznamovali tudi 15. obletnico delovanja KO DIS Bučka.

V tem kraju je bila 1. novembra 1991 ustanovljena prva Krajevna organizacija DIS v Sloveniji.

Vljudno vabljeni!

. Sodelovanje in informacije organizacij DIS .

S seje Komisije za stike s kraji izgnanstva pri IO DIS

Na seji Komisije za stike s kraji izgnanstva, ki jo vodi Zdenka Kaplan, članica IO DIS, so dne 7. 3. 2006 razpravljali o vsebini priprav na strokovno ekskurzijo v nemško mesto Arolsen, kjer se nahaja največji arhiv na svetu o žrtvah druge svetovne vojne. S to ustanovo – poizvedovalno službo, ki jo je leta 1943 ustanovil Mednarodni Rdeči križ, je bil 19. decembra 2002 na pobudo Društva izgnancev Slovenije podpisan dogovor z Arhivom Republike Slovenije o izmenjavi arhivov. Generalni direktor arhivov v Arolsenu C. C. Biedermann je bil že trikrat na povabilo DIS v Sloveniji, saj je njegova ustanova potrjevala vloge

slovenskih prisilnih delavcev, ko se je tudi IOM obračal nanje. Zato se je IO DIS odločil, da se organizira strokovna ekskurzija za ogled delovanja te pomembne ustanove, ki je pomagala na milijone ljudem pri iskanju svojcev in uveljavljanju pravic. Obenem je bilo sklenjeno, da se obišče pokopališče v Neresheimu, kjer se grobovi slovenskih izgnancev uničujejo. Na komisiji so obravnavali informacijo o izvedbi razstave o izgonu Slovencev v Muzeju novejšje zgodovine v Ljubljani in vračanju zbranega gradiva ter o II. knjigi spominov in pričevanj, ki naj bi izšla v prvi polovici leta 2006.

I. Žn.

Seja Komisije za stike s kraji izgnanstva pri IO DIS. Od leve proti desni: Zdenka Kaplan, Simona Jakš, Silva Marjetič, Stane Plazar in Lojze Žabkar. (Foto: I. Žn.)

Območna posvetovanja predsednikov, tajnikov in blagajnikov DIS

Izvršni odbor Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 je že organiziral območne posvete za predsednike, tajnike in blagajnike Krajevnih organizacij DIS ljubljanske, dolenske, pomurske, mariborske in posavsko-zasavske regije. 1. marca 2006 pa je bilo območno posvetovanje za Koroško v Slovenj Gradcu in 25. aprila za gorenjsko regijo na Bledu. Na področnih posvetovanjih so bile obravnavane skupne aktivnosti vseh organizacij DIS v letu 2006 in 2007, novosti v finančno-materialnem poslovanju Krajevnih organizacij DIS in prizadevanjih DIS za nadaljnjo obnovo zbirnega centra

za izgon Slovencev v Brestanici. Na posvetovanju na Bledu so se tudi dogovorili, da bo usklajeval Krajevne organizacije DIS na Gorenjskem Marjan Sitar. Zavzeli so se tudi za postavitve plošč na zbirnih centrih za izgon Slovencev na Gorenjskem. Na posvetu v Slovenj Gradcu pa so se dogovorili, da bodo zbirali še sredstva za obnovo hlevov pri gradu Rajhenburg, po 1000 SIT od člana DIS. Opozorili so tudi na problem odobravanja zdraviliških napotitev, ker veliko prosilcev zavrnejo. Želijo, da bi bila ta pristojnost za reševanje vlog na Koroškem in ne v Mariboru.

I. Žn.

Predstavniki krajevnih organizacij DIS Gorenjske na regijskem posvetu 25. 4. 2006 na Bledu

Nemški dijaki bodo pisali maturitetno nalogo o izgnancih in prisilnih delavcih

Na eni izmed gimnazij v nemškem mestu Rudolstadt so se dijaki odločili, da bodo pisali maturitetno nalogo o izgonu Slovencev in o prisilnem delu Slovencev v tem mestu. Dijaki so se pisno obrnili na Društvo izgnancev Slovenije, da bi jim posredovali imena prisilnih delavcev, ki so prisilno delali v Rudolstadtu. Sedaj pa smo prejeli še vprašanja s prošnjo, da bi jih izpolnili tisti, ki so bivali med drugo svetovno vojno v Rudolstadtu in tam prisilno delali. Njihova vprašanja objavljamo in prosimo vse tiste, ki so bili med drugo svetovno vojno v tem mestu, da na sedež Društva izgnancev Slovenije, Komenskega 7, 1000 Ljubljana, pošljejo odgovore na vprašanja, da bi jih prevedli v nemški jezik in skupno poslali dijakom do 15. junija 2006.

Intervju s slovenskimi izgnanci

1. Kdaj ste bili rojeni?
2. Iz katerega mesta ste doma?
3. Kje ste bili rojeni?
4. Kdaj so vas izgnali?
5. Kako je potekal vaš izgon? Kako so vas »odpeljali«?
6. Ali je bila celotna družina nasilno odpeljana?
7. Kam točno so vas pripeljali sem v Rudolstadt? (V katero podjetje?)
8. Ste delali v več podjetjih?
9. Koliko časa skupno ste bili v Rudolstadtu?

10. Katera dela ste opravljali vi oz. vaši sorodniki?
11. Kako so tam ravnali z vami?
12. Kakšni so bili tam življenjski pogoji?
13. Kako je bilo s svobodo gibanja (glede na vero, prosti čas/dopust)?
14. Kako ste se sporazumevali s prebivalci?
15. V kakšnem odnosu ste bili z vašimi delodajalci?
16. Ste vi ali vaši sorodniki prejeli plačilo za delo?
17. Ali ste poznali tudi druga podjetja, v katerih so delali tuji delavci? Če ste, ali ste ugotovili, da so obstajale razlike v življenjskih pogojih in nastanitvi?
18. Ste imeli stike s tujimi delavci drugih narodov?
19. Kakšen odnos so imeli prebivalci Rudolstadta do vas?
20. Kako so vas odpeljali domov?
21. Ali imate še stike z bivšimi delodajalci?
22. Ali ste kdaj za to delo prejeli odškodnino?
23. Ali je v redu, če vas v naši nalogi omenimo z imenom?

Odgovore napišite na poseben list po tekočih številkah.

Za vse podrobne informacije lahko pokličete na telefon 01 434 48 80, 041 914-954 in 031 589-117.

Komisija za stike s kraji izgnanstva pri IO DIS

Nemški dijaki iz Rudolstadta: Christian Weidmann, Florian Ruhs in Matthias Hoffmann, ki so poslali anketna vprašanja. (Foto: I. Žn.)

Skupščina Društva civilnih invalidov vojn Slovenije

Društvo civilnih invalidov vojn Slovenije v Ljubljani je imelo redno skupščino društva 9. aprila 2006. Na njej so obeležili 35. obletnico delovanja društva. Skupščine se je udeležila Ivica Znidaršič, predsednica Društva izgnancev Slovenije.

Na skupščini so sprejeli stališča do predvidenih sprememb zakona o vojnih invalidih. Ob tem so poudarili pravna, moralno-etična in civilizacijska vprašanja človeške družbe sploh, koliko je vredno življenje, kolikšna naj bo odškodnina za povzročeno iznakaženost, za slepoto, za odtrgane roke, noge ali hude notranje poškodbe.

Predsednik Slavko Zore se je v pisni obliki zahvalil za sodelovanje in med drugim zapisal: »Hvaležni smo vam tudi za vaše spodbudne misli in izraženo pripravljenost poslušati naše težave. Zato vas bomo v bodoče tekoče seznanjali z našimi pobudami in si pri tem poskušali z vašo prijateljsko pomočjo pomagati k izboljšanju kakovosti in sprejemljivosti našega rednega in izrednega sodelovanja. Pričakujemo vas ponovno v jeseni ob proslavi 35-letnice delovanja našega društva, ko bomo ponovno pregledali naše celotno preteklo delovanje.«

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

POHOD OB NEMŠKO-ITALIJANSKI MEJI OD MURNC DO TELČ

Janez Komljanec, podpredsednik DIS

Nagovor pohodnikov na cilju – na Telčah

Dragi pohodniki, drage izgnanke in izgnanci, dragi gostje, lepo vas pozdravljam v imenu Društva izgnancev Slovenije in še posebej lepo vas pozdravlja naša predsednica Ivica Žnidaršič, ki se zaradi zadržanosti ni mogla udeležiti zaključka današnjega pohoda. Posebej naj med pohodniki pozdravim poslanca Državnega zbora mag. Franca Žnidaršiča.

Ravno v teh dneh pred 65 leti so okupatorji pohodili naše kraje in našo domovino in prav v tem delu so si Italijani in Nemci razdelili ozemlje in ga z neprehodno mejo in opazovalnimi stolpi priključili rajhu. Takrat še nismo vedeli, kakšne namene imajo z nami, nismo slutili, da bomo že jeseni morali zapustiti domove, da smo zapisani izginotju. Genocidna dejanja so načrtovali že pred zasedbo. V Mariboru so že prve dni okupacije ustanovili urad za izseljevanje, ki je že imel izdelane evidence, koga in kam bodo izselili. Čez šestdeset tisoč Slovencev, mož, otrok in žena, so s samo culami v rokah pripeljali v hleve rajhenburškega gradu in jih kasneje v živinskih vagonih kot živino razvozili v izgnanstvo. Številni transporti so odpeljali na tisoče Slovencev pretežno v Nemčijo, nekaj pa tudi na Hrvaško, v Bosno in Srbijo.

Prav te dni praznujemo 65-letnico upora proti okupatorju. Takrat je nastala Oslobojilna fronta, ki je organizirala oborožen odpor, nastajale so partizanske čete, ki so do konca vojne prerasle v Slovensko narodnoosvobodilno vojsko.

Nemcem in njihovim pomagačem se niso uresničili cilji, skupaj z zavezniki smo jih porazili in to je omogočilo tisočim izgnancem in beguncem, da so se lahko vrnili na svoje domove. Skoraj tisoč osemsto jih ni preživelo izgnanstva in so še danes pokopani v krajih izgnanstva. Lani smo izgnanci in begunci na rajhenburškem gradu slavnostno in številčno obeležili

60. obletnico vrnitve iz izgnanstva in tako spet pokazali na okupatorjeva genocidna dejanja, da bi mladi rod in zanamce opozorili na gorje in krivice, ki jih prinese vsaka vojna.

Naše društvo letos praznuje 15-letnico ustanovitve in delovanja. Obletnico bomo slovesno obeležili v začetku junija. Vsa ta leta smo se borili za svoje pravice in jih skoraj v celoti dosegli, čakamo še na zakon o vojni škodi. Čeprav se kolesje v vladinih resorjih premika počasi, pa vendarle upamo, da bomo v doglednem času prišli tudi do te pravice. Ves ta čas smo skrbeli za osveščanje mladih rodov o našem trpljenju in naših krivicah. Predvsem predsednica Ivica Žnidaršič je napisala tudi vrsto knjig z vrsto podatkov tako o vojni škodi kakor tudi drugih dejstvih begunstva. V tisku je že druga knjiga spominov, v decembru smo v Muzeju novejšje zgodovine v Ljubljani odprli razstavo o slovenskih izgnancih in s tem slovensko javnost še enkrat opomnili nase in na grozodejstva vojne.

Lani smo začeli obnavljati del hlevov na rajhenburškem gradu, da bi ta objekt ostal v spomin na našo tragedijo in v opomin zanamcem. Letos in prihodnje leto bomo tudi s pomočjo države dela nadaljevali.

Oba pohoda ob okupacijski meji, že četrti od Murnc do Telč in drugi od Telč do Bučke, ki bo 15. julija, spadata v program obujanja spomina in prenašanja izročila na mlajše rodove. Vsem, ki ste se danes, kljub slabemu vremenu, zbrali na cilju pohoda, predvsem pa številnim pohodnikom želim še veliko zdravja in zadovoljstva ter še veliko pohodov z željo, da naslednjič s seboj pripeljete še več mladih.

Organizatorjem se še posebej zahvaljujem za izvrstno organizacijo in pester kulturni program.

Hvala lepa!

*Janez Komljanec,
podpredsednik DIS*

Del pohodnikov od Murnc do Telč (29. 4. 2006). (Foto: A. Rupar)

Kljub slabemu vremenu je pohod uspel

Pod pokroviteljstvom Izvršnega odbora Društva izgnancev Slovenije smo 29. 4. 2006 organizirali že 4. pohod ob italijansko-nemški okupacijski meji med 2. svetovno vojno od Murnc do Telč. V Murncah se je kljub deževnemu vremenu zbralo več ko 90 pohodnikov. Prišli so pohodniki celo iz Moravč. Organizatorica letošnjega pohoda je prisrčno pozdravila vse pohodnike, člana IO DIS Lojzeta Ruparja in Ivana Babiča, Jožeta Bogoviča in ostale krajanje. Predstavila je Toneta Skoporca, ki je v vojni vihri kot 11-letni deček ušel Nemcem in Kočevarjem, ki so prišli pobit njegovo družino. Peš je ušel k sorodnikom v Tržišče, tam je ostal do konca vojne. Zaigral je na harmoniko nekaj partizanskih pesmi.

V svojem govoru je **Lojze Rupar** navedel pomen pohoda, to je ohranjanje tradicije in spomina na izgnanstvo in begunstvo med drugo svetovno vojno.

V Šentjanžu so s kulturnim programom pozdravili goste in pohodnike učenci OŠ Milana Majcna. Spregovorili so predsednik KS **Ivan Orešnik**, Ivan Babič, član IO DIS, in Zdravko Remar, predsednik turističnega društva Šentjanž. Do mejnega kamna v vasi Hinje je spremljal pohodnike predsednik DU Šentjanž **Janko Suštaršič**. V vasi Hinje sta se pohodnikom pridružila tudi poslanec v Državnem zboru mag. **Franč Žnidaršič** s soprogo. Vse zbrane so pozdravili magister Franc Žnidaršič, predsednik KO DIS Krmelj-Tržišče **Ivan Repše** in predsednik KS Krmelj **Janez Močan**.

V vasi Vrhek sta pohodnike in goste

pozdravila domačina **Lojze Štih** in **Vinko Krajnik**. Prenehalo je deževati, pohodnike pa je čakal najtežji del pohoda, skozi vas Spodnje in Zgornje Vodale, kjer vodi strma pot. Cilj se je vedno bolj bližal in v vasi Telče so gasilci pripravili prostor za sprejem pohodnikov in gostov v nekdanji osnovni šoli. Organizatorica pohoda je izrekla dobrodošlico slavnostnemu govorniku podpredsedniku DIS **Janezu Komljanecu**, predstavnici za stike s kraji izgnanstva pri DIS **Zdenki Kaplan**, predstavnikom IO DIS, tajniku KS Marjanu Jamšku, ostalim gostom, krajanom in nastopajočim – »Prisrčno pozdravljeni, pohodniki od Murnc do Telč, vaša pot je bila danes naporna, a pokazali ste, da jo zmorete prehoditi. Iskreno vam čestitam v imenu organizatorja in v svojem imenu. Kljub slabemu vremenu nam je toplo pri srcu, ker se je pohoda k ljub izredno slabemu vremenu udeležilo med potjo vse več pohodnikov.

Program so pripravili učenci OŠ Tržišče pod vodstvom učiteljic **Mihele** in **Vere** ter glasbenega pedagoga **Marjana**. S pesmijo pa so popestrile kulturni program pevke iz Telč in harmonikar **Tomažič**, ki je s svojo harmoniko zaigral nekaj partizanskih pesmi in pohod se je prijetno zaključil z željo, da se drugo leto zopet srečamo.

IO DIS iskrena hvala za finančno pomoč pri organizaciji pohoda. Zahvaljujemo se tudi za vse prigrizke in pijačo, ki so jo ob poti pohoda pripravili skrbni domačini in tako polepšali dan pohodnikom.

*Za KO DIS Šentjanž
Rezka Repovž*

Janez Komljanec, podpredsednik DIS, je imel govor pohodnikom ob zaključku pohoda na Telčah (29. 4. 2006). (Foto: J. Pintarič)

Razstave o izgonu Slovencev

V gradu v Krmelju je postavljena stalna razstava "Krmelj in Krmeljčani v vojnih letih 1941–1945". Razstava je bila odprta ob 60. obletnici osvoboditve in vrnitve iz izgnanstva in begunstva. Priporočamo ogled te razstave in muzejev o izgonu Slovencev na gradu Rajhenburg in na gradu v Sevnici.

Nastopajoči v kulturnem programu na zaključku pohoda na Telčah (29. 4. 2006) so bili tudi iz OŠ Tržišče.

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

14. letni zbor Društva izgnancev Slovenije Krajevna organizacija Ljubljana Šiška

Člani krajevnice organizacije Ljubljana Šiška smo se zbrali 22. februarja letos v Ljudskem domu v Šentvidu. Uporabo dvorane za zbor so nam ljubez- nivo dali na razpolago brezplačno v Kra- jevni skupnosti Ljubljana Šentvid, za kar se jim tudi ob tej priliki zahvaljujemo. Zboru je prisostvovalo preko 300 članov, kot gostje pa so se ga poleg predsednice DIS-a, Ivica Žnidaršič, mag. Franca Žnidaršiča, poslanca DZ, in Silvestra Turka, predstavnika ZZB NOB Slovenije, udeležili tudi predsedniki vseh ostalih ljubljanskih Krajevnih organizacij DIS. Na zboru pa sta bila prisotna tudi pred- stavnik Centra za socialno delo Ljublja- na Šiška in iz Medvod. Pred pričetkom zbora so nam pevci moškega pevskega zbora »Barje« zapeli himno izgnancev in še nekaj slovenskih melodij. Na citre pa nam je zaigrala Petra Vovčko, vnukinja izgnancev. Po izvolitvi delovnega predsedstva, ki ga je vodil predsednik Krajevnice organiza- cije Karl Hribšek, je predsednik podal poročilo o delu naše krajevnice organiza- cije. Delo odbora KO Ljubljana Šiška se je v glavnem odražalo v reševanju problemov, kot so:

- sodelovanje in pomoč članom v zvezi z izplačevanjem odškodnin po nemškem in avstrijskem zakonu,
- pomoč pri reševanju socialnozdrav- stvene problematike ob sodelovanju in s pomočjo Centra za socialno delo Ljubljana Šiška in Medvode,
- zbiranje zgodovinskega gradiva za utemeljevanje zakona o poplačilu vojne škode,
- za obnovo muzeja izgnanstva v Bresta- nici smo zbrali nad 1000 sit na člana. Delo v krajevni organizaciji je potekalo dobro in odgovorno, saj smo si delovne naloge člani odbora porazdelili in jih tudi zadovoljivo opravili. Poleg obiska Rajhenburga ob 60-letnici vrnitve iz izgnanstva, ki se ga je udeležilo preko 100 naših članov, smo organizirali spomladi še izlet v Podčetrtek, Olimje in Kozje, jeseni pa še obiskali Posavski muzej

v Brezicah ter martinovanje na Studencu. Razveseljivo je tudi dejstvo, da nam je v letu 2005 uspelo povečati članstvo, ima- mo pa tudi nekaj pridruženih članov. Pri izbiri »človeka odprtih rok« je to laska- vo priznanje v preteklem letu dobila naša predsednica Ivica Žnidaršič, zato smo ji izkazali pozornost s skromnim šopkom. Iz finančnega poročila, ki ga je podala Marija Pintarič, je bilo razvidno, da smo v letu 2005 imeli 2,492.623 sit prihodkov in 2,033.696 sit odhodkov, tako da je bilo dne 31.12.2005 na našem računu evidenti- ranih 458.927 sit finančnih sredstev. Po poročilih nadzornega odbora in veri- fikacijske komisije se je v diskusijo vključil mag. Franc Žnidaršič. S svojim prispeve- kom oz. komentarjem je povezal proble- matiko upokojencev in izgnancev. Njegova izvajanja so bila vse prej kot optimistična. Poudaril je znano dejstvo, da se pokoj- nine v primerjavi s povprečnimi plačami manjšajo. Štirje predstavniki DESUS-a v 90-članskem parlamentu pa so v preveliki manjšini, da bi lahko uspešno izvajali pro- gram svoje stranke. Opomnil nas je, naj o tem razmišljamo pri naslednjih volitvah v Državni zbor. Predsednica DIS-a, Ivica Žnidaršič, je izrek- la pohvalo našemu odboru za povečanje članstva, kakor tudi za zbiranje sredstev za obnovo hlevov v Rajhenburgu. Z na- menom, da se obnovi zgodovinski spomin na genocidno nemško politiko v času voj- ne, je bila organizirana razstava o izgnan- stvu in izdana knjiga »Pomniki našega trpljenja«. Med ostalim se je dotaknila tudi vprašanja zastopanosti v parlamentu, ko gre za izvajanje pravic izgnancev. V diskusiji, ki je sledila, so bila izrečena mnenja, kritike in pripombe, predvsem o poslabšanju socialne varnosti tako upoko- jencev kakor tudi izgnancev. Drugi člen Ustave Slovenije, ki zagotavlja pravno in socialno ureditev naše države, je močno okrnjen, saj ne zagotavlja ne enega ne drugega. Ugotovljeno je bilo tudi, da se genocid, ki so ga izvajali v času vojne Italijani in Nemci, v neki novi obliki nada- ljuje nad našo manjšino v Italiji in Avstriji.

Mag. Franc Žnidaršič, izgnanec in poslanec DZ, se je aktivno vključil v razpravo na zboru KO DIS Ljubljana Šiška. Delovno predsedstvo od leve proti desni: Karl Hribšek, Marjan Krajnc, Miro Kralj (22. 2. 2006). (Foto: J. Pintarič)

Nepriznavanje in izigravanje pravic naših manjšin v obeh sosednjih državah je huda kršitev človekovih pravic, ki jih sicer obe državi uradno priznavata, ne pa izvajata. Pomembno bi bilo negovati in ohraniti zgodovinski spomin na geno- cidna početja okupatorjev. Da se vse to ne bi pozabilo in razvrednotilo, je nujno potrebno, da nas mediji priložnostno o tem obveščajo. Silvester Turk, predstavnik ZZB NOB, nas je po pozdravu prisotnih spomnil na 65. obletnico ustanovitve OF. V nadaljevanju svoje razprave se je zavzel za zavračanje enotne davčne stopnje in za zavračanje zmanjševanja socialnih pravic. Udeleženci zbora so prejeli pisno infor-

macijo o dejavnosti Centra za socialno delo Ljubljana Šiška, pregled zakonodaje s področja dejavnosti in imena kontaktnih oseb.

Predstavnika Centra za socialno delo Ljubljana Šiška in iz Medvod sta govorila o projektu obeh centrov, ki je vsebinsko bogat za sožitje v starosti in medgenera- cijsko sodelovanje.

Zaradi odsotnosti Franca Matka, dolgo- letnega predsednika naše Krajevnice or- ganizacije, ki se našega letnega zbora zaradi bolezni ni mogel udeležiti, je bil na našem zboru sprejet predlog, da ga obišče predsednik KO in mu v imenu vseh zaželi čimprejšnjo ozdravitev.

Marjan Krajnc

Spominska slovesnost in občni zbor DIS KO Komen

Vsako leto 15. februarja priredimo spominsko slovesnost in nato sledi občni zbor KO DIS Komen. Pro- gram so izvajali učenci Osnovne šole Antona Šibelja Stjenka z besedo, pesmijo in plesom na temo »To je naša ljubezen do tebe - domovina«. Prireditve so se udeležili župan Uroš Slamič, nekateri občinski svetniki, predstavnik Območne enote Nova Gorica in predstavnik KO DIS Koper. Pozdrave in želje za uspešno delo je poslal mag. Franc Žnidaršič, vodja poslanske skupine v državnem zboru sku- pine DESUS. Prisotne je na prireditvi pozdravila in nagovorila predsednica KO DIS Komen. Spomnila je na tragični 15. februar pred 62 leti, na tragične dogodke ob izgonu v izgnanstvo, begunstvo in požig naših domov.

Po slovesnosti je bil občni zbor z volitva- mi. Tudi na občnem zboru je bil prisoten župan, ki nas je nagovoril ter nam zaželel še naprej uspešno delo. Predstavili smo dejavnosti, ki smo jih izvajali v preteklih štirih letih, in si zadali nove naloge. Neke- teri izgnanci še niso prejeli niti prvega obroka odškodnine, čeprav so bili izgnani na isti dan in celo delali so v isti tovarni in istem kraju z nekaterimi izgnanci, ki so že dobili izplačano odškodnino. Žal nekateri izgnanci dobivajo negativne odgovore, da niso upravičeni. Pošiljajo se pritožbe, telefonira se, a za sedaj ponovno čakanje na odgovor.

Sledile so volitve upravnega in nadzornega odbora. Predstavili smo program dela za leto 2006.

Predsednica:
Sabina Godnič

Občni zbor KO DIS Ljubljana Šiška je bil zelo dobro obiskan. Polna dvorana in balkon. (Foto: Janez Pintarič)

POPRAVEK

V 62. št. Vestnika je bilo v podpisu pod člankom Razvitje prapora v KO Litija napačno napisano, da je predsednica Magda Juvan. Predsednik KO DIS Litija je Vinko Gabršek.

KO DIS Komen - S spominske prireditve 15. februarja 2006

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Brez partizanov ne bi bilo samostojne in svobodne Slovenije

Na občnem zboru KO DIS Gornja Radgona so se takole slikali za spomin (17. 2. 2006).

Čeprav so v lanskem letu pozornost namenjali 60-letnici od konca 2. svetovne vojne in s tem od vrnitve izgnancev na svoje domove, so radgonski izgnanci izvajali tudi nekatere druge dejavnosti. In kot smo slišali na volilnem letnem občnem zboru Območnega društva izgnancev Gornja Radgona, ki je potekal v radgonskem gasilskem domu, so vsi zadovoljni, saj so v minulih letih le nekoliko nadomestili vse tisto, kar so preživljali v svoji mladosti, ko so bili izgnani iz svojih domov. Samo radgonsko društvo deluje že od osamosvojitve Slovenije in združuje izgnance, taboriščnike, ukradene otroke, begunce, internirance, prisilne delavce in njihove otroke iz občine Gornja Radgona, Radenci in Sveti Jurij ob Ščavnici. Društvo trenutno šteje le še 108 članov in članic, a kot so ugotovili na redni letni skupščini, se stanje nenehno spreminja, saj starejši umirajo in tako je njihovo organizacijo v zadnjih desetih letih zapustilo že okoli 50 članov in članic, vendar se k sreči včlanjujejo svojci nekdanjih izgnancev, s čimer se zdaj število članstva ohranja.

Kot je na skupščini, katere so se poleg skoraj 90 odstotkov članstva kot gostje udeležili tudi poslanec DZ **Feri Horvat**, radgonski podžupan **Dušan Zagorc**, načelnik Upravne enote Gornja Radgona **Marjan Potisk** s sodelavci, podpredsednik DIS **Jože Križančič**, predsednik OZ ZZB NOB **Jože Kos** in drugi, povedal predsednik ODI Gornja Radgona **Drago Mastinšek**, so v društvu lahko v celoti zadovoljni s svojim delom. Za uspeh pa se je zahvalil tudi vodstvu DIS ter predstavnikom Mednarodne organizacije za migracije in Upravni enoti Gornja Radgona, kjer so izgnancem nudili vso potrebno pomoč. »Niti v času, ko smo postali del Evrope, ne smemo pozabiti na dogodke iz polpretekle zgodovine, saj je bil slovenski narod obsojen na izginotje, ko je okupator zasedel Štajersko, Gorenjsko, del Dolenjske in Koroške, Italijani pa Notranjsko, Dolenjsko in Ljubljano, Madžari pa Prekmurje. Najzlačnejše oblike nasilja nad slovenskim narodom pa tega vseeno niso zlomile, saj se je uspešno uprl vsem zavojevalcem in jim prekrizal genocidne načrte.

Tudi zdaj moramo ostati trdni in utrjevati svoje slovenstvo, vendar pa sodelovati z vsemi, ki to želijo na enakopravni podlagi. Želimo biti del Evrope, toda enakovredni velikim in majhnim narodom,« je med

drugim dejal predsednik Mastinšek, ki je v svojem poročilu poudaril, da je bilo članstvo ODI tudi lani aktivno na različnih področjih; med drugim so bili tudi na raznih izletih in druženjih v bližnji in širši okolici. Aktivno so sodelovali tudi pri pripravi druge knjige zbornika »Spomini in pričevanja«. Še posebej so sodelovali pri spominskih slovesnostih, ki so jih organizirale KO DIS po vsej državi. Spet so se spomnili prvega transporta, s katerim so bili izgnani prvi izgnanci z radgonskega območja že maja 1941. Sami so imeli slovesnost v Apaški dolini, ko so proslavili najlepši dan v svojem življenju, dan, ko so se po štirih letih pregnanstva vrnili na svoja ognjišča. »Takrat sta bila premagana fašizem in nacizem. Takrat je bil konec največje morije v 20. stoletju. Naše praznovanje je zahvala neštetim borcem in borkam, ki so se tudi za ceno življenja uprli črni golazni in njenim pomagačem. Kakšna bi bila Slovenija brez upora naših ljudi? Kje bi bila Primorska brez partizanov? Smo zares tako kratkovidni in lahkoverni?! Našim borcem in drugim vztrajnim in upornim ljudem gre zahvala, da živimo v samostojni in svobodni Sloveniji,« je zaključil predsednik Mastinšek in se zahvalil radgonskem županu Antonu Kampušu in podjetju Arcont za finančno pomoč društvu.

Tudi letos bo veliko aktivnosti in skupnih dejavnosti, ki bodo še posebej namenjene druženju, srečavanju, obujanju spominov ipd. »Pregnali so nas z naših ognjišč, odvzeli so nam premoženje, prepovedali vrnitev in bili so prepričani, da je s tem konec njihovih težav pri podjarmljanju slovenskih krajev. Kakšna ironija, naše premoženje si je, na območju, kjer so vladali Nemci, prilastil Urad za utrjevanje nemštva. Vojna je bila mnogo daljša, kot smo pričakovali, vrnitev se je vedno bolj odmikala, toda končno smo dočakali 9. maj 1945, ko se je z veliko naglico širila vest, da so okupatorji premagani, in sledila je njihova brezpogojna kapitulacija. S tem pa še ni bilo konec naših težav, saj je na slovenskih tleh svoboda zamujala. Kolone nemških vojakov in kvizlingov so bežale pred vdajo partizanski vojski, zato je svoboda za nas nekoliko zamujala, vendar je bila prav tako dragocena. S tem ko so naše uporne matere in očetje ob izgonu, ko je krenil vlak, ob solzah in v joku zmogli zapeti »O zdaj gremo, nazaj še pridemo«, so dali vedeti izganjalcem,

da tudi zanje pride plačilo. Prepričan sem, da nikoli ne bomo pozabili tistih dni v mesecu maju, ko se je med nami širila vest o svobodi, o koncu gorja, o dneh, ko ni bilo več sramota biti Slovenec. Tako težko pričakovani dan tistega maja 1945 bo za večno zapisan v naših srcih in zato ga bomo še posebej proslavili, tudi v imenu tistih, ki jih ni več med nami. V življenju je veliko pomembnih dni, toda 9. maj 1945 je še poseben. In zato bomo ob tej obletnici organizirali srečanje izgnancev, kjer bomo med drugimi tudi mlade seznanjali z zgodovino izgnanstva z željo, da česa podobnega ne bi nikoli več doživeli,« je med drugim dejal Mastinšek, ki je dodal, da mladi morajo vedeti pravo

resnico o vsem, kar se je dogajalo v letih med 1941 in 1945.

Na zboru, kjer so navzoče nagovorili tudi podžupan Dušan Zagorc, podpredsednik DIS Jože Križančič, predsednika Upravne enote Marjan Potisk in Jožica Kavčič ter predsednik OZ ZB Jože Kos, so izvolili novo vodstvo društva. Predsednik ostaja Drago Mastinšek, v odboru pa so še: Milan Šafran, Janez Slekovec, Franc Trstenjak, Jože Rotar, Ivan Maček, Marija Ravnikar in Marijan Novak. Člani NO so: Franc Gerič, Marta Holc in Nada Jaušovec, člani častnega razsodišča pa: Milan Zupančič, Marija Kramarič in Franc Stajnkó.

Besedilo in foto O. Bakal

Ustanovili bomo skupino prostovoljcev za pomoč najstarejšim članom

Člani KO DIS Novo mesto in 7 sosednjih občin smo se zbrali na rednem letnem zboru 25. 2. 2006 in pregledali dejavnost v minulem letu in sprejeli program za bodoče delo.

Na zboru so bili tudi naslednji gostje: predsednica DIS **Ivica Žnidaršič**, **Alojz Muhič**, podžupan občine Novo mesto, poslanec Državnega zbora **Ivan Grill**, **Silva Marjetič**, predsednica KO DIS Bučka, in **Zvone Duh**, predsednik KO DIS Trebnje.

Predsednica KO DIS **Zdenka Kaplan** je v svojem poročilu posebej poudarila pomen prireditve in posvetovanj, ki smo se jih udeleževali, in sicer prireditve na gradu Rajhenburg, podpisa listine o nameri sodelovanja z župani pri skrbi za obnovo zbirnega taborišča za izgon Slovencev, razstave o izgonu Slovencev, ki jo je odprl predsednik RS dr. **Janez Drnovšek**, udeležili smo se obeh spominskih pohodov ob nemško-italijanski okupacijski meji v drugi svetovni vojni, in več posvetovanj in seminarjev, ki jih je sklicevalo Društvo izgnancev Slovenije. Uspešno smo zbirali sredstva za obnovo grajskih hlevov in redno poravnavali vse obveznosti. Zelo smo skrbeli tudi za naše najstarejše člane, v bližnji okolici smo opravili tudi šestnajst obiskov na domu, veliko pa je bilo tudi telefonskih pogovorov z njimi, česar so tudi zelo veseli.

Bilo je še veliko drugih opravil. Za tekoči program dela je predsednica KO DIS **Zdenka Kaplan** še posebej poudarila potrebo po **ustanovitvi skupine prostovoljcev**, ki naj bi še bolj pogosto obiskovali bolne, invalidne in osamele

člane, da bodo čutili, da jih nismo pozabili. V programu dela so bile sprejete tudi vse druge obveznosti, ki so za delovanje društva potrebne.

KO DIS Novo mesto se zahvaljuje donatorjem: Mestni občini Novo mesto, Lekarni Novak Novo mesto, Alojzu Muhiču, direktorju Komunale, Splošni bolnišnici Novo mesto in Krki, tovarni zdravil.

Za donacijo so prosili tudi Občino Šentjernej, od koder imajo 25 članov, pa se na dve prošnji še niso odzvali.

V živahni razpravi so sodelovali tudi gostje: **Alojz Muhič**, podžupan Mestne občine Novo mesto, je dal vse priznanje delovanju KO DIS, ki s skromnimi sredstvi veliko naredi. Še naprej bo podpiral dejavnost DIS skladno z možnostmi.

Ivica Žnidaršič je informirala navzoče o prizadevanju DIS za ohranjanje pridobljenih pravic in o pričakovanju, da se bo vlada RS pozitivno odzvala na pobude za poravnava tudi gmotne škode, nastale v drugi svetovni vojni. Pojasnila je tudi vprašanje o dopolnilnem zdravstvenem zavarovanju za upravičence po vojnih zakonih, za katere bo država poslej plačevala obveznosti pri zavarovalnicah Triglav in Adriatic.

Predsednica DIS je podelila priznanje Zdenki Kaplan, ker med drugim skrbi tudi, da ima vsaka izgnanska družina Vestnik DIS.

Ivan Grill, poslanec Državnega zbora RS, se je zahvalil za povabilo na občni zbor. Dejal je, da je prvič na našem zboru in dal priznanje našemu delu. Obljubil je, da bo podprl prizadevanja za poplačilo vojne škode.

KO DIS Novo mesto

Zborovanja članov KO DIS sedmih dolenjskih občin se je udeležil tudi podžupan Mestne občine Novo mesto Alojz Muhič (25. 2. 2006). (Foto: I. Žn.)

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Občni zbor KO DIS Celje

Iznanci KO DIS Celje smo se zbrali 24. februarja 2006 v Narodnem domu in pregledali delo v preteklem letu. Na začetku smo prisluhnili kratkemu kulturnemu programu. Ljudski pevci z Ostrožnega so nam zapeli nekaj pesmi. Spomnili so nas tudi na našo dolgo pot. Slabo vreme in sneženje je zadržalo nekaj članov doma. Prišla pa je predsednica DIS **Ivica Žnidaršič**, kar nas je zelo razveselilo. V predstavitvi dela IO DIS nam je dobro predstavila stanje naših nerešenih zahtev. S to razlago je že tudi odgovorila na marsikatero vprašanje članov. Člani so pozneje v razpravi potrdili delo IO in dali posebno priznanje predsednici za njeno delo. V DIS Celje smo lani zbirali denar za obnovo streh v bivšem taborišču Rajhenburg. Zbrali smo nekaj dokumentacijskega gradiva za muzej. Vestnik prejema več kot polovica aktivnih članov. Pisarna DIS Celje je odprta vsak petek od 9. do 11. ure,

da lahko člani pridejo do informacij. 75 članov se je udeležilo zborovanja v Brestanici 4. junija 2005. Popoldne smo si ogledali prelepo kraško jamo pri Kostonjehovi na Krki. Nato smo po kosilu posedeli v prijetnem druženju do večera. Jeseni smo imeli še en izlet z avtobusom po Savinjski do Logarske doline.

V razpravi so člani odprli več vprašanj, ki še niso rešena. Ustaška država NDH je zelo grdo ravnala s Slovenci v vaseh, ki so jih okupirali. Spominskega obeležja o izgnancih v Celju še nimamo. Obstaja samo spominska plošča za ukradene otroke na 2. osnovni šoli. V Celju živi veliko bivših izgnancev, ki so se po vojni priselili iz drugih krajev Slovenije. Namestnik župana Mestne občine Celje **Željko Cigler**, ki je bil prisoten na našem zboru, je obljubil pomoč občine, da bi takšen pomnik čim prej postavili.

Franc Logar

Zbor članov KO DIS Celje 24. 2. 2006

Občni zbor KO DIS Hrastnik

Podobno kot vsako leto, smo se tudi letos zbrali izgnanci, člani naše organizacije, in njihovi svojci, na srečanju, na katerem je bil hkrati tudi občni zbor naše organizacije.

Občnega zbora, bil je 2. marca 2006, se je udeležilo 130 članov naše organizacije ter predsedniki KO DIS iz sosednjih občin Trbovlje, Litija, Radeče, Dole pri Litiji.

Povabilu so se odzvali tudi župan Občine Hrastnik **Miran Jerič**, predsednik Društva upokojencev Hrastnik, predsednik Društva invalidov Hrastnik, predsednik Združenja borcev NOB Hrastnik.

Na začetku smo v kulturnem programu najprej prisluhnili moškemu pevskeму zboru »Steklar«, ki je zapel nekaj lepih pesmi za uho in srce, med njimi tudi Pesem izgnancev.

Srečanje je popestril tudi mladi harmonikar s tremi skladbami.

Kratkemu kulturnemu programu je sledil uradni del občnega zbora. Po uvodnem pozdravu je spregovorila predsednica KO DIS Hrastnik **Marija Mejač**. V poročilu za leto 2005 je poudarila predvsem udeležbo članov naše organizacije na osrednji proslavi ob 60-letnici vrnitve iz izgnanstva 4. junija 2005 v Rajhenburgu. Proslave se je udeležilo 70 članov ter njihovih svojcev in marsikateri udeleženec se je ob pogledu na obnovljene objekte spomnil težkih časov, ki jih je v času izгона preživel v starih hlevih.

Predsednica je tudi spregovorila o proslavi ob odkritju spominske plošče na šoli v Podkrajju. Povedala je, da krajan Podkrajja praznujejo 6. december kot svoj krajevni

praznik, v spomin na dan, ko je Hitler odpeljal celo vas tja daleč, kjer niso nikogar poznali, kjer niso razumeli govorice in kamor nihče ni želel.

Slovesnost je bila organizirana v okviru občinskega praznika Občine Hrastnik, in sicer 2. julija 2005. Povedala je še, da si je upravni odbor prizadeval izpolniti vse naloge, ki si jih je zastavil na prejšnjem občnem zboru. Vsi navzoči so poročila potrdili in sprejeli.

V nadaljevanju so udeleženci lahko prisluhnili programu dela za leto 2006. V letu 2006 bomo pobirali članarino, prispevek za časopis »Vestnik«, prispevke za obnovo hlevov, sodelovali z DIS Ljubljana v vseh zadevah skupnega pomena, udeleževali se bomo sestankov in seminarjev, ki jih organizira DIS Ljubljana, udeleževali se bomo koordinacijskih sej iz sosednjih občin.

Udeležili se bomo tudi proslave ob odkritju spomenika slovenskim izgnancem 2. junija 2006 v Trbovljah. V program dela smo tudi zapisali, da se bomo v čimvečjem številu udeležili prireditve ob dnevu izgnancev in 15. obletnici ustanovitve Društva izgnancev Slovenije 1941 - 1945, ki bo 7. junija 2006, v Ljubljani v parku Mostec.

Udeležili se bomo tudi dveh spominskih pohodov ob nemško-italijanski okupacijski meji, od Murne do Telč, ki bo 29. aprila 2006, in od Telč do Bučke, ki bo 15. julija 2006.

Ob koncu leta bomo obiskali starejše in bolne člane našega društva. To je le nekaj nalog iz programa dela za leto 2006.

V zadnji točki dnevnega reda je predsednica pozvala člane, naj poskušajo pridobi

Zbor izgnancev v Kočevju

Člani KO DIS Kočevje smo se v sredo 12. 4. 2006 zbrali na občnem zboru v prostorih »NAME« v Kočevju.

Predsednica KO DIS je pozdravila navzoče člane društva, še posebno pa nam drago gostjo Zdenko Kaplan, članico IO DIS, in predstavnici ZB Kočevja Dragico Legvart in Marijo Fabjan. Pred pričetkom zbora smo se navzoči z minuto molka poklonili spominu umrlih članov. V nadaljevanju je bil kratek kulturni program, na katerem so pevke skupine Odmev iz Kočevja lepo zapele štiri pesmi, vmes pa sta učenca Urška in Alen iz Osnovne šole Stara cerkev recitirala pesmi Moja domovina in Vrnitev. Za lep program smo se navzoči zahvalili z bučnim aplavzom.

Po končanem programu je sledilo poročilo predsednice in blagajničarke o delu in poslovanju v preteklem obdobju.

Poročilom je sledila razprava, v katero se je vključila Zdenka Kaplan in povedala, da je pozorno prisluhnila opisanemu delu v naši KO, o stroških in še kaj. Pojasnila je tudi prizadevanja za uveljavitev odškodnin za gmotno škodo. Prosila je tudi za nekaj strpnosti za še nerešene vloge za prisilno delo v IOM, katere pa naj bi bile vse rešene do konca septembra 2006. Ob tej priložnosti je Zdenka Kaplan tudi podelila priznanje ob obletnici izhajanja Vestnika - za sodelovanje in oblikovanje njegove vsebine predsednici Veroniki Kljun. Prisotni so priznanje pozdravili s ploskanjem. Pozdravni govor je podala tudi Dragica Legvart, v imenu ZB Kočevje, in zaželela več skupnega sodelovanja. Zahvaljujemo se tudi vodstvu NAME za uporabo prostora. Po končanem zboru je sledilo prijetno druženje.

*KO DIS Kočevje
Veronika Kljun*

Del udeležencev občnega zbora KO DIS V Kočevju (12. 4. 2006)

biti čimveč mlajših članov, kajti članstvo v društvu zaradi umrljivosti iz leta v leto upada, in če mlajši rodovi ne bodo ohranjali spomina na vojne grozote, bo to vse prehitro potonilo v pozabo.

Predsednica je še povedala, da bo v kratkem izšla druga knjiga Spominov in pričevanj. Prav tako se še zbirajo prispevki za obnovo hlevov ob rajhenburškem gradu. V preteklosti je bila s strani nekaterih naših članov izražena pobuda, da bi imelo naše društvo samostojno vitrino v hrastniškem muzeju. Zato se naprošajo vsi naši člani in njihovi svojci, naj za ureditev ter odprtje te vitrine prispevajo kakršnekoli predmete, dokumente, pisma, zapiske, ki kakorkoli spominjajo na vojne grozote.

V zaključnem delu je zbor pozdravil župan **Miran Jerič**, ki je pohvalil dosedanje delo našega društva ter obljubil vso podporo in pomoč pri nadaljnjem delu.

Povedal je tudi, da je Občina Hrastnik tudi podpisala listino o nameri sodelovanja občin z Društvom izgnancev Slovenije pri nadaljnji obnovi zbirnega taborišča pri gradu Rajhenburg. V ta namen je občina Hrastnik kot ena izmed prvih nakazala tudi finančna sredstva.

V razpravo so se vključili tudi vsi predstavniki društev, posredovali precej koristnih informacij in nam čestitali za dosedanje delo.

Marta Vidmar

Občni zbor KO DIS Hrastnik 2. 3. 2006

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Občni zbor KO DIS Tržič

Na rednem letnem zboru smo se zbrali v petek 3. 3. 2006. Prišla je več kot polovica vabljenih, saj naša KO šteje komaj sto članov. Udeležencem zbora so ob vходу zaželeli dobrodošlico učenci Osnovne šole Podljubelj, udeleženci pa so dobile zaradi bližnjega praznika dneva žena tudi nageljek.

Predsednik je pozdravil navzoče izgnanke in izgnance in naše goste: **Zdenko Kaplan**, predsednico komisije za stike s kraji izgnanstva pri DIS, **Boruta Sajovca**, poslanca državnega zbora in predsednika KS Kovor in svetnika občine Tržič, in **Ivka Berganta**, podpredsednika Občinskega odbora ZB Tržič.

Predsednik je pripravil izčrpno poročilo o delu v preteklem letu. Prav tako je poročilo podala tudi blagajničarka. Poslušamo z minimalnimi sredstvi, ki nam ostanejo od članarine. Varčujemo pri materialnih stroških, vsako leto poskrbimo za skromno pogostitev udeležencev zbora, ob prihodu novega leta pogostimo nad 80 let stare člane, precej velik izdatek pa je tudi strošek banke za vodenje računa. Zato smo na odboru sklenili, da višino članarine zaokrožimo, kar je naletelo na neodobravanje.

V razpravo se je vključila Zdenka Kaplan, ki je poročala o opravljenem delu Društva izgnancev Slovenije v zvezi s prizadevanji za

sprejetje zakona za povračilo odškodnine za izgubljen premoženje. Po zaslugi predsednice Ivice Žnidaršič bo v kratkem izšla nova knjiga spominov iz izgnanstva. Povedala je, da DIS skrbno spremlja predvidene spremembe pri naši vladi, da se ne bi že sprejete pravice zmanjšale. **Vsakoletno srečanje izgnancev bo letos 7. junija v Mostecu v Ljubljani.** Pojasnila je tudi spremembe pri zdravstvenem zavarovanju.

Borut Sajovic je povedal, da je bil na otvoritvi razstave v Cekinovem gradu v Ljubljani. Bilo je zanimivo in poučno. Žal pa meni, da je o tem vprašanju v parlamentu zelo malo zanimanja, ko pa bo vprašanje izgnancev v obravnavi, se bo zavzel za naša prizadevanja.

Tudi Ivko Bergant je povedal, da imajo tudi v njihovi organizaciji podobne težave. Denarnih sredstev razen članarine ni, zaradi starosti pa je članov iz dneva v dan manj. Naše članstvo se iz leta v leto zmanjšuje. Tako smo od ustanovitve KO v letu 1991 do leta 2006 izgubili kar 64 članov.

Članstvo v DIS je pomembno, saj le z veliko podporo članov naši predstavniki v Društvu izgnancev Slovenije lahko zastopajo naše interese in ohranjajo že pridobljene pravice.

Brez članstva jim to ne bi uspelo. S skromno pogostitvijo ob prijetnem druženju se je naš letni zbor zaključil.

Alojz Žabkar

Delovno predsedstvo na občnem zboru KO DIS Tržič (3. 3. 2006)

Z občnega zbora KO DIS Ravne na Koroškem

Občni zbor smo imeli 25. marca 2006. Od gostov se je zbora udeležil **Janez Komljanec**, ki nam je razložil pomen obnove hlevov pri rajhenburškem gradu in pomagal odgovarjati na vprašanja članov. Niso se pa zbora udeležili župani štirih naših občin in predsedniki bližnjih KO, kljub vabilom. Od 110 članov se je zbora udeležilo 60 članov oz. 55 %. Če upoštevamo povprečno starost 77 let in da je 30 članov starejših od 80 let, smo z udeležbo lahko zadovoljni. Zadovoljni pa smo tudi z zbiranjem prispevkov za obnovo hlevov in konjušnice na rajhenburškem gradu. Zbrali smo 65.000 tolarjev. Z lanskim prispevkom 30.000 sit in prispevkom Občine Ravne 30.000 je to skupaj 125.000 tolarjev.

Od izvedenih aktivnosti naj omenim predvsem dva prispevka za knjigo Spomini in pričevanja, udeležbo ob dnevu izgnancev, konference KO DIS Radlje in prednovoletne obiske 27 članov, starejših od 80 let. Slednje smo opravljali v dneh od 9. do 27. decembra.

Program zbora smo izvedli v dveh delih, to je kulturni program in program po dnevnem redu. Razen pevskega zbora so ta program izvajali naši člani, pa še ta

zbor je vodila članica Monika Plestenjak. Do sedaj nam je uspelo vključiti kakšen odlomek iz komedij, ki jih piše in režira Anica Močivnik. Predstavimo pa tudi koga, ki objavlja literarna dela. Letos je bil to pisatelj Marjan Kolar.

Od ustanovitve naše KO dne 6. marca 1993 smo na vseh zborih redno poročali o pridobljenih pravicah iz vojnih zakonov. Glede na to, da mnogi ob ustanovitvi DIS niso verjeli, da bo karkoli dobljeno in kljub nasprotovanju nekaterih, smo pri nas z doseženim zadovoljni. Ni bilo veliko, je pa neko zadoščenje in opravičilo za prestano gorje.

Na zboru smo se tudi vprašali, kako naprej. Članstvo je staro, podmladka ni, funkcij ne želi nihče sprejemati. Glede na visoko starost članov je prilagojen tudi delovni načrt. Zbirali bomo spomine na izgon za izdajo brošure, ki jo pripravlja tajnica Rafaela Jamnikar, gradivo za Krajinski muzej Ravne ter organizirali druženja članov. Ne moremo pa si privoščiti športne aktivnosti in pohodov, kot v mlajših letih, zato pa si pri druženju lahko vsakdo najde sorodno dušo, ki ga v težavah lahko razume.

*KO DIS Ravne,
predsednik Vlado Macur*

Društvo izgnancev iz Slovenske Bistrice je zborovalo

Člani društva izgnancev iz KO DIS Slovenska Bistrica smo se zbrali 7. marca 2006 na 14. občnem zboru. Kulturni program je izvedla **Darja Plavčak**, knjižničarka Knjižnice Josipa Vošnjaka iz Slovenske Bistrice. Podala je odlomek iz knjige Spomini in pričevanja, v kateri je v letu 2003 preminula naša članica Marija Martinčič opisala spomine na neznosno trpljenje in tam rojeno hčer, ki jo je uspela po vseh grozotah prinesiti živo v domovino. Ta uvodni program je spremljala glasba s pesmijo izgnancev O kako je dolga, dolga pot v izvedbi glasbene skupine Trio iz Krškega.

Predsednik naše KO **Tone Žmavcar** je povedal, da izhaja Društvo izgnancev Slovenije z velikega zborovanja 9. junija 1991, ko je bilo na gradu v Brestanici to društvo ustanovljeno s poglobitnim ciljem zbrati in ohraniti spomine na neizpodbitna zgodovinska dejstva ob prvih množičnih izgonih Slovencev. Ti so bili posledično najbolj kruta oblika genocidne in raznarodovalne politike nacistično-fašističnega okupatorja.

Vzroki in posledice druge svetovne vojne so bili tragični, ker je takrat umiralo in umrlo v fizičnem in psihičnem trpljenju na milijone nedolžnih ljudi. V naših programih je ponazoril usmeritve in naloge krajevne organizacije. Med ostalim je tudi važen

Podpredsednik občine g. Furman je poudaril, da je treba storiti vse, da se te žrtve druge svetovne vojne ne pozabijo, in vidi dobro povezavo med občino in društvom. Jože Križančič, podpredsednik DIS, je dejal, da moramo spoštovati našo zgodovino, kajti imamo lepo domovino in jo moramo ljubiti takšno, kakršna pač je. Govoril je o prizadevanju naše predsednice za sprejem zakona o poplačilu materialne škode. Pozval je člane, naj ostanejo naročniki časopisa Vestnik, ki objavlja vse, kar je za izgnance zanimivo.

Predstavnica UE Slovenska Bistrica je pojasnila, da možnosti za zdraviliško zdravljenje odobri ali zavrne zdravniška komisija. Seznanili smo se tudi o spremembah zdravstvenega zavarovanja, ki sedaj ni več pri Vzajemni, pač pa pri Adriaticu in Triglavu. Pojasnila so bila dana tudi za možnost razširitve pogojev izplačevanja vdovskih pokojnin, za kar je potrebno le izpolniti obrazec in ga oddati na Zavod za socialno zavarovanje.

Predsednik KO Tone Žmavcar je Jožetu Križančiču izročil darilce za njegovo udeležbo na zboru in ob njegovi minuli 80. obletnici. Prav tako je izročil darilce vsaki članici ob bližnjem 8. marcu, prazniku žena.

Udeleženci zbora smo ostali na skupnem kosilu in izmenjavali spomine na dogodke,

Občni zbor KO Slovenska Bistrica. Drugi od desne Jože Križančič, podpredsednik DIS (7. 3. 2006)

podatek, da je županja občine ga. Irena Majcen, dipl. ing. gr., ponudila pomoč s podpisom listine o nameri sodelovanja pri skrbi za obnovo »rajhenburških hlevov«, kar je doslej podpisalo z DIS 21 županov. Ni zanemarljivo, da je iz naše občine odšlo skozi to taborišče 54 članov z družinami. V nadaljevanju smo se seznanili z delom in nalogami tajnice društva, ki skrbi za evidenco in starost članov, za dostojne pogrebe umrlih, za obiske ob boleznih članov.

ki so zaznamovali življenje izgnancev v tistih usodnih letih druge svetovne vojne. Vsi imamo veliko željo, da bi ostali zdravi in da bi se še srečevali. Seveda pa imamo tudi veliko željo, da bi se med nami še kdaj pojavila naša predsednica Ivice Žnidaršič. Zavedamo se, da bi brez nje bili morda komaj na pol poti do izpolnitve naših zahtev. Želimo ji dobrega počutja in zdravlja.

*Hilda Knez,
KO DIS Slovenska Bistrica*

Udeleženci občnega zbora KO DIS Ravne na Koroškem (25. 3. 2006)

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Letni zbor članov KO DIS Dobova

V nedeljo 26. marca 2006 je bil letni zbor članov KO DIS Dobova. Za začetek je poskrbelo **KD »Franc Bogovič«** Dobova s svojimi sekcijami: MEPZ, likovno družino in literarno sekcijo Beseda za prijeten kulturni program. Veseli nas, da so se našemu vabilu odzvali številni gostje, predsednica DIS **Ivica Žnidaršič**, župan občine Brežice **Ivan Molan**, predsednik KS Dobova **Mihael Boranič**, ustanovna člana DIS **Vlado Deržič** in **Ivan Živič**, predsedniki občinskih KO DIS in predstavniki društev iz Dobove. KO DIS Dobova šteje okoli 500 članov. Na zboru jih je bilo prisotnih 190.

V odsotnosti predsednika KO DIS Dobova, ki je bil zaradi bolezni zadržan, je zbor in prisotne pozdravila tajnica KO DIS **Darinka Cvetko - Šegota**. Iz poročila predsednika KO DIS je razvidno, da je bil KO v lanskem letu izredno aktiven. KO je sodeloval na vseh proslavah, ki jih je organiziral DIS. Člani KO DIS Dobova smo v lanskem letu zbirali spomine izgnancev in beguncev in jih izdali v knjižni zbirki Zbornik spominov izgnancev in beguncev, ki smo jo predstavili na prireditvi ob 60. obletnici zmage nad fašizmom v Dobovi. Še vedno dopolnjujemo zbirko slik in dokumentov iz izgnanstva. Naš KO DIS je tudi v celoti izpolnil svojo obveznost pri zbiranju sredstev za obnovo hlevov v Rajhenburgu. Zanimivo je bilo poročilo vodje praporščakov, ki je povedal, da je lani umrlo

17 članov KO DIS Dobova, najstarejša članica, stara 98 let, pa je umrla ravno 25. marca.

Člane KO DIS Dobova je pozdravil župan občine Brežice **Ivan Molan** in povedal, da občina podpira delo društva in bo še naprej po svojih zmognostih prispevala pri obnovi hlevov. Ob tej priložnosti je vsem materam in ženam čestital ob materinskem dnevu. **Mihael Boranič** je pozdravil zbor v imenu KS Dobova in zagotovil, da bo KS še naprej omogočala društvu uporabo prostorov in pomagala pri urejanju razstavnega prostora.

Ko se je prijavila za besedo predsednica DIS **Ivica Žnidaršič**, je bila pozdravljena s prisrčnim aplavzom. Predsednica se je zahvalila KO DIS Dobova in županu občine **Ivanu Molanu** za prispevek za obnovo hlevov v Rajhenburgu.

Ob letošnji 65. obletnici dneva izgnanstva moramo s predvidenimi zborovanji jasno povedati, da vse zadeve izgnancev še niso dokončno rešene in da mora država sprejeti odločitev glede izplačila odškodnin izgnancem in beguncem za gmotno škodo, povzročeno našim ljudem. Da bi državi olajšali delo, smo jim posredovali štirideset predpisov in zakonov, izdanih v letu 1945. Slovenski izgnanci smo najrevnejši del slovenskega prebivalstva. Denar je bil tu, in sicer od tistega premoženja, ki so ga zapustili Avstrijci in Nemci. Osnova za oškodnino

Polna dvorana članov DIS na občnem zboru v Dobovi (26. 3. 2006)

bi bili lahko revalorizirani zneski sklepov o popisu škode iz leta 1946.

Sprejeta bo tudi novela Zakona o žrtvah vojnega nasilja, in sicer v tem, da bodo lahko uveljavili svoje pravice rojeni po 15. februarju 1945. Odškodnino za pobite starše pa bodo dobili tudi otroci vojnega nasilja, ne glede na to, na kateri strani so bili starši pobiti.

Na zboru so bila podeljena priznanja in pohvale članom KO DIS, in sicer: **Vidi Vogrinc**, **Mariji Kopinč**, **Branku Počku**,

Ivanki Radanovič, **Ivanu Ureku** in **Branku Bogoviču**.

V nadaljevanju je bil sprejet plan dela KO DIS Dobova, s katerim se zavezujemo, da se bomo 7. junija udeležili spominskega pohoda ob nemško-italijanski meji od Murne do Telč in proslave ob 15. obletnici DIS-a, organizirali bomo ogled obnovljenih hlevov in si organizirali piknik.

Darinka Cvetko - Šegota

Občni zbor Krajevne organizacije Slovenske Konjice

Člani Krajevne organizacije DIS Slovenske Konjice smo se zbrali 4. aprila 2006 na občnem zboru v Slovenskih Konjicah.

Od 66 članov društva nas je bilo prisotnih 40 (61 %). Vabilu so se odzvali tudi gostje: članica Izvršnega odbora Društva izgnancev Slovenije **Anka Tominšek**, podpredsednik Občine Slovenske Konjice **Darko Ratajc**, podpredsednik ZB **Janez Štern**, višja svetovalka za družbene dejavnosti **Jožica Kovše** in predsednik KO DIS Slovenska Bistrica **Anton Žmavcar**.

V uvodnem delu je predsednik KO DIS Slovenske Konjice **Slavko Burja** pozdravil prisotne člane društva, posebej pa še goste. Občni zbor so vodili **Janko Kovač** in člana **Alojzija Fijavž** ter **Franc Omerzu**.

Poročilo o delu v letu 2005 sta predstavila predsednik **Slavko Burja** in tajnik **Marjan Košak**. Iz poročila je razvidno, da naše društvo deluje na področju občin Slovenske Konjice, Zreče in Vitanje. Na Vestnik je naročenih 24 članov.

V letu 2005 smo dokončno rešili vse vloge za prisilno delo po avstrijskem zakonu

Sklada za spravo, mir in sodelovanje in po nemškem skladu Spomin, odgovornost in prihodnost.

Odbor KO DIS se je v prejšnjem letu sestel šestkrat. Sodelovali smo pri izvajanju programa DIS. Obravnavali smo aktualna vprašanja društva, odgovarjali na vprašanja in pomagali našim članom z nasveti ter nudili psihosocialno pomoč.

Udeležili smo se osrednje prireditve v počastitev 60. obletnice vrnitve slovenskih izgnancev ob koncu II. svetovne vojne na gradu Rajhenburg. Po končani proslavi smo si ogledali grad v Kostanjevici na Krki in formo vivo.

Pikniki izgnancev s svojci so za nas pomembni in so postali tradicionalni. Lansko leto smo ga organizirali v mesecu septembru. Obiskujemo tudi naše člane, ki so v domu za starejše občane v Slovenskih Konjicah. Najstarejša naša članica je **Zdenka Zore**, stara 94 let. Še vedno je zdrava, z dobrim spominom na podrobnosti iz obdobja izgnanstva.

Naša krajevna organizacija je prispevala denarna sredstva v višini 80.000 tolarjev za obnovo grajskih hlevov na Rajhenburškem gradu, kar je približno 1200 tolarjev na osebo.

Na občnem zboru smo podelili tri priznanja. Za zavzeto podporo društvu sta ga prejela župan občine Slovenske Konjice **Janez Jazbec** in župan občine Zreče **Jože Košir**. Višji svetovalki za družbene dejavnosti na Upravi enoti Slovenske Konjice **Jožici Kovše** pa smo priznanje podelili za skrbno in zavzeto delo.

Finančno poročilo društva v preteklem letu je na občnem zboru podal blagajnik **Vilko Premru**. V razpravi so sodelovali povabljeni gostje, posebej še članica Izvršnega odbora DIS **Anka Tominšek**. Zahvalila se je za vabilo in prispevek našega društva pri obnovi grajskih hlevov v Rajhenburgu. Omenila je, da je DIS v času obstoja opravil veliko delo v dobro izgnancev. Tudi prisilni delavci po

Z občnega zbora KO DIS Slovenske Konjice

nemškem in avstrijskem zakonu so bili deležni pomoči DIS v vseh fazah uveljavljanja pravic. Zahvala za opravljeno delo gre predvsem predsednici **Ivici Žnidaršič**. **Anka Tominšek** je povabila tudi na prireditve ob dnevu izgnancev. Upa navelikoudeležbo, saj bomo 7. junija praznovali tudi 15.

obletnico delovanja DIS-a in 65 let od izгона Slovencev.

Po končani razpravi so člani soglasno sprejeli poročila. Sprejet je bil tudi program dela za leto 2006. Sledilo je prijetno družabno srečanje ob kosilu in spominih na preteklost.

Marjan Košak

Občni zbor KO DIS Podbočje

Tako kot mnoge druge krajevne organizacije je tudi krajevna organizacija DIS Podbočje na občnem zboru dne 6. 4. 2006 ocenila svoje delo v preteklem letu in ugotovila, da je bilo leto uspešno. Člani so se v velikem številu zbrali v gasilskem domu **Malo Mraševo**, kjer so ob prijetnem druženju obujali tudi spomine na tista davna leta, ko so morali zapustiti svoje domove iz tako prelepega območja ob dolini Krke.

Tokratni občni zbor pa je bil še posebej slovesen, saj je dolgoletni predsednik

te Krajevne organizacije **Jože Banič** za svoje prizadevno, uspešno in nadvse požrtvovalno delo prejel odličje DIS in to zaslužni član. To odličje mu je izročila članica Izvršnega odbora DIS **Anka Tominšek**, ki je vse udeležence občnega zbora tudi seznanila z najpomembnejšimi nalogami, ki jih je DIS uresničil v letu 2005, kot tudi s cilji, ki si jih je zastavil za leto 2006. Občni zbor je sklenil, da se bo v ta prizadevanja vključil po svojih močeh.

A. T.

Najstarejša članica KO DIS Slov. Konjice, 94-letna **Zdenka Zore**, in tajnik KO DIS **Marjan Košak**

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Občni zbor Krajevne organizacije DIS Ormož

V prostorih hotela v Ormožu so se 24. marca 2006 zbrali člani in članice krajevne organizacije DIS Ormož. Zbora sta se udeležila tudi podpredsednik DIS **Jože Križančič** in predsednik KO DIS Zagreb Alojz Kramar.

Poročilo o enoletni dejavnosti krajevne organizacije je podal predsednik Vlado Kovačič. Poudaril je, da spada KO po številu članov in članic v manj številčne KO na območju občine. Mnogi, ki imajo status, so žal še vedno izven naše društvene dejavnosti. Jim je morda nerodno, da prejemajo zaslužen rento in državno plačilo zavarovanja, ali pa morda ne bi radi, da bi o tem vedeli drugi! Prisotne je v poročilu spomnil, da smo na občnem zboru v letu 2005 obravnavali in sprejeli program aktivnosti za obdobje 2005-6, zato je bila v nadaljevanju poročila podana predvsem realizacija zadanih aktivnosti.

Uspeli smo pridobiti dve novi članici, resnici na ljubo pa je treba povedati, da nekateri posamezniki ne poravnajo svojih obveznosti. Tem, pa tudi tistim izven je treba povedati, da naj v prihodnje ne pričakujejo pomoči organizacije. Udeležba na junijski proslavi v Brestanici (skupaj z nami so se je udeležili tudi člani ZZB NOV) je bila zadovoljliva, kljub nevšečnosti z avtobusom je bilo razplošnje prav pristrčno in prijetno.

V odnosu do DIS smo se zavedali svoje odgovornosti, sodelovanje je bilo zgledno, pravočasno smo poravnali vse obveznosti. Pravočasno so bili navezani stiki tudi z aktivom ravnateljev šol v naši občini, kjer so bili naprošeni, da otrokom in dijakom na njim primeren in nevsiljiv način predstavijo izgon Slovencev.

V oktobru 2005 je bilo uresničeno tudi načrtovano srečanje s članicami in člani DIS KO Zagreb. V svojem poročilu se je predsednik **Vlado Kovačič** zahvalil neimenovanim donatorjem, ki so finančno podprli omenjeno prijateljsko srečanje in enodnevno druženje. Ob zaključku poročila je poudaril, da se je upravni odbor krajevne organizacije redno sestajal, omeniti moramo tudi, da vsem članicam in članom s skromno voščilnico želimo lepe božične in novoletne praznike, in da se priložnostno spomnimo naših 80-letnikov, obiščemo posebej pa tudi starejše. Večina naših članic in članov je tudi v letošnjem letu prispevala ponovno po 1.000 sit za obnovo grajskih hlevov. To sicer ni bila letošnja obveznost, ker pa sem na skupščini DIS v letu 2005 to predlagal, smo jo tako tudi v naši krajevni organizaciji uresnili.

*Predsednik DIS KO Ormož
Vlado Kovačič*

Tudi na Bledu zborovali člani DIS

Predsednik KO DIS Bled **Marjan Sitar** je sklical redni občni zbor članov DIS 9. aprila 2006. Zbor je bil v Domu upokojencev in se je začel s kulturnim programom – z igranjem partizanskih pesmi na harmoniko, ki ga je izvajal Franci Podjed. Olga Mlakar je recitirala pesmi o izgnancih, svojo pesem pa je prebral še Anton Gole.

Po poročilu predsednika, blagajnika in nadzornega odbora KO DIS je sledila živahna razprava in sprejem programa za leto 2006 in 2007. Posebna pozornost bo namenjena skrbi, da bodo vsi člani naročili Vestnik DIS. Organizirali bodo obiske članov, ki so dopolnili osemde-set let, pa za božič obiske članov, ki so v domu starostnikov. Organizirali bodo udeležbo na prireditvi ob dnevu izgnancev 7. junija 2006 v Ljubljani. Še naprej bodo izražali sožalje svojcem umrlega člana in se udeleževali pogrebom.

Udeležence občnega zbora je pozdravil v imenu **župana g. Žerovc**, ki je obljubil, da bo občina dala za dejavnost organizacije vsaj nekaj sredstev.

Predsednica DIS Ivica Žnidaršič je navzoče informirala o skupnih programih KO DIS

v letu 2006 in 2007. Ob tem je povedala, da se je DIS javil na razpis Ministrstva za kulturo za sofinanciranje nadaljnje obnove zbirnega taborišča v Brestanici in da bo tako zagotovljen del sredstev za obnovo zunanjih zidov taborišča. Članom DIS se je zahvalila za prispevke pri obnovi ostrešja in streh grajskih hlevov in skrb za zbiranje spominov in predmetov iz izgnanstva in begunstva.

Predsednica DIS je tudi povedala, da se je Medresorska komisija vlade RS za obravnavo vprašanj vojne škode že nekajkrat sestala in da upa, da bo kmalu kaj jasnega tudi glede vprašanj odškodnin za gmotno škodo. Tej komisiji so bila posredovana gradiva za lažje odločanje. Bil je govor tudi o tem, kako pomembno je, da bi se včlanili v DIS tudi svojci in da bi vsi, ki so uveljavili pravice, ostali člani tudi še naprej in poravnali svoje obveznosti.

Na zboru so izvolili odbor KO DIS in potrdili, da bo KO DIS tudi v prihodnje vodil Marjan Sitar. Navzoči so se zavzeli, da bi tudi za gorenjske KO DIS organizirali regijski sestanek, ker doslej takih sestankov na Gorenjskem niso imeli.

Polona Cerkovnik

Občni zbor KO DIS Brežice

Iznanci in begunci KO DIS Brežice smo se zbrali 16. marca 2006 v Prosvetnem domu na rednem letnem občnem zboru. Z obiskom se ne moremo ravno pohvaliti, saj je bilo v dvorani še nekaj praznih mest.

Zbora so se udeležili naslednji gostje: **Jože Križančič**, podpredsednik DIS, **Ivan Molan**, župan občine Brežice, **Milena Petelinc**, predstavnica UE, **Jožica Sušin**, pomočnica ravnateljice gimnazije, **Darja Mandžuka**, pomočnica ravnateljice na OŠ Brežice, in predstavniki sedmih KO DIS iz občine.

S pestrim kulturnim programom so obogatili zbor in nam polepšali dan dijaki gimnazije. Jože Križančič, podpredsednik DIS, je podelil na tem zboru posebno zahvalno listino ob 60. obletnici vrnitve iz izgnanstva in begunstva Občini Brežice.

Na predlog vseh KO DIS v občini sta prejela priznanje tudi UE in oddelek za občo upravo, ki že vrsto let sodeluje s KO DIS in kjer obravnavajo izgnance in begunce z veliko mero potrpežljivosti in spoštovanja.

Z enoletno zamudo smo izvedli volitve v odbor KO DIS in ga dopolnili z dvema novima članicama. V KO je bila izvoljena Jožica Sušin, v nadzorni odbor pa Silva Kutlača. Pred volitvami so bila podana poročila za leto 2005. O delu KO DIS je poročala **Emilija Držanič**, predsednica, blagajniško poročilo je posredovala Jožica Podgoršek, blagajničarka. Sledilo je poročilo nadzornega odbora. Iz poročil je bilo razvidno, da je KO DIS izvedla zastavljeni program. Predsednica KO DIS Brežice je poudarila, da ne kaže zapuščati DIS, pač pa naj člani pripeljejo v DIS tudi mlajše, svoje potomce. Zanje znaša letna članarina le 1000 sit. Pohiteti je treba tudi s poravnavo članarine. Do danes je plačalo članarino le 394 članov. Naša druženja ostanejo krajši izleti in pohodi. Zaradi organizacije le-teh se prijavite pravočasno. Posebnih vprašanj ni bilo, zbor smo zaključili ob 11.30.

*Predsednica KO DIS
Emilija Držanič*

Bridki spomini na leta izgnanstva

Občnega zbora Območne organizacije DIS 1941-1945 Žalec se je udeležilo več kot sto članov.

Glede na to, da so člani Območne organizacije Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 Žalec vsako leto starejši in da jih je tudi vedno manj, je bila udeležba na letošnjem zboru v dvorani gasilskega doma zelo dobra. Za lansko leto je plačalo članarino 217 članov.

Delovni predsednik je bil tokrat Branko Hriberšek, poročilo o opravljenem delu pa je prebral predsednik **Ciril Blagotinšek**, ki je poudaril predvsem dva dogodka: udeležbo na osrednji proslavi ob 60. obletnici vrnitve iz izgnanstva na gradu Rajhenburg ter postavitev in odkritje pomnika v parku v Žalcu. Za obnovo grajskih hlevov na gradu Rajhenburg so izgnanci iz Savinjske doline prispevali tudi lepo vsoto denarja. Tako kot prejšnja leta je bilo vzorno sodelovanje z borčevsko organizacijo ter ustreznimi službami na UE.

Od leta 1996 pa do letos so na UE Žalec reševali 1788 vloženih zahtevkov. Pozitivno je bilo rešenih 1516 primerov statusa žrtve vojnega nasilja. Največ so udeleženci spraševali glede vračila materialne vojne škode po nemškem zakonu. Vidmar, ki se je občnega zbora udeležil kot predstavnik DIS 1941-1945, je povedal, da je rok za vlaganje zahtevkov že potekel. O teh možnostih pa je bilo veliko informacij objavljenih v Vestnikih DIS.

Da bi iznancem olajšali delo pri reševanju problemov, se lahko oglasijo v

pisarnah UE Žalec na občini Prebold ob ponedeljkih, občini Vransko ob torkih, občini Polzela ob sredah in občinah Tabor in Braslovče ob petkih. Dežurstvo v pisarni Območne organizacije DIS Žalec bo tudi v prihodnje vsako sredo od 10. do 12. ure v Bergmanovi hiši, v času dopustov julija in avgusta pa bo pisarna za vse vrste informacij zaprta.

Letos bo glavna naloga udeležba na osrednji prireditvi 7. junija v Ljubljani, kjer se bodo tudi spomnili 65-letnice izgnanstva Slovencev od domačih ognjišč. Tudi v letu 2006 bomo skrbeli za včlanjevanje svojcev v DIS in pripravili izlet v kraj s pomembnejšim spominskim obeležjem.

V imenu občine Žalec in župana Lojzeta Posedela je udeležence pozdravil podžupan **Ferdinand Haler**, v imenu borcev pa predsednik Območnega združenja ZB Žalec Viljem Petek. Novosti iz zakona o žrtvah vojnega nasilja pa sta predstavili vodja oddelka za gospodarstvo in kmetijstvo občine Žalec Melanija Žvikart in svetovalka Benja Ambruš. Udeleženci letnega srečanja in vodstvo Območne organizacije DIS Žalec so ugodno ocenili sodelovanje z občinami v Savinjski dolini, še posebej občino Žalec in Društvom izgnancev Slovenije 1941-45, še posebej s predsednico Ivico Žnidaršič.

Prijetno srečanje se je končalo v avli gasilskega doma, za kar so poskrbele članice Društva kmetič Gotovlje s pomočjo Krajevne skupnosti Žalec.

Tone Vrabl

Občni zbor KO DIS Bled 9. 4. 2006. Na fotografiji Pavla Ambrožič in Marjan Sitar
(Foto: I. Žn.)

Občnega zbora Območne organizacije DIS Žalec so se med drugimi udeležili (v prvi vrsti od leve) Viljem Petek, Benja Ambruš, Melanija Žvikart, Stojan Praprotnik in Ferdinand Haler (29. 3. 2006)

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Občni zbor v Šentjanžu

V nedeljo 2. 4. 2006 so se zbrali na občnem zboru člani KO DIS Šentjanž. Predsednica odbora KO DIS Šentjanž **Rezka Repovš** je pozdravila navzoče člane in goste. Prisrčno dobrodoščilo je izrekla predsednici DIS Ivici Žnidaršič. Zbora so se udeležili še vabljeni: Marinka Bregar iz Radeč, Ivan Repše iz Krmelja, Ciril Flajs iz Tržišča, Janko Blas in Drago Lupšina iz Sevnice. Alojz Rupar iz Boštanj in predsednik DU Janko Šuštaršič iz Šentjanža. Pismo se je opravičil župan Občine Sevnica Kristjan Janc, ki je bil službeno na poti v tujini. Zaželel je vsem prisotnim veliko lepega, predvsem pa zdravja v tem letu. Učenci 4. r., pod vodstvom Anice Groznik, so pripravili kulturni program, ki ga je z glasbo popestril Andrej Zupan. Vsem se iskreno zahvaljujemo. Nato so analizirali delo v preteklem letu 2005, bilo je aktivno in razgibano. Kot organizatorji so organizirali pod pokroviteljstvom DIS pohod od Murnca do Telč. Udeležili so se proslave ob 60. obletnici vrnitve v domovino v Brestanici. Udeležili so se pohoda od Telč do Bučke. V decembru so odprli razstavo z naslovom

»V izgnanstvu smo hrepeneli po domu in domovini«. Obiskali so 26 starostnikov na domu in v domu počitka v Loki in v Sevnici. Poslušali so poročilo blagajnika in ugotovili, da so dobro gospodarili. Tajnica nas je seznanila, da smo v letu, ki je minilo, izgubili 10 članov. Naša organizacija šteje 132 članov, 91 je naročnikov Vestnika. Pričelo se je novo leto z novimi izzivi za delo našega društva. Smo organizatorji že 4. pohoda od Murnca do Telč v aprilu. V juniju načrtujemo udeležbo pri odkritju spomenika v Trbovljah in 7. junija 2006 na srečanje izgnancev in beguncev v Mostecu pri Ljubljani. Julija bo zagotovljen avtobusni prevoz na pohod od Telč do Bučke. V oktobru se bomo aktivno vključili v proslavo ob 65. obletnici uboja Milana Majcna in Jančija Mevžlja v Murncu. Še vedno poteka akcija zbiranja slikovnih, pisnih, tiskanih stvarnih predmetov o izgnanstvu in begunstvu z namenom, da obogatimo muzejsko zbirko na gradu Sevnica, ki letos praznuje 10. obletnico obstoja. V decembru bomo s priloženim darilom obiskali naše starostnike, z njimi poklepali in jim zaželeli vse lepo.

Na občnem zboru KO DIS Šentjanž so bili tudi gostje. (Foto: I. Žn.)

V razpravo se je vključila predsednica DIS Ivica Žnidaršič. Pojasnila je prizadevanja za uveljavljanje tudi odškodnin za gmotno škodo. Povedala je še veliko

zanimivih stvari. Po pogostitvi je sledil prijateljski klepet, razlegalo se je petje. Bilo je zelo prijetno.

Odbor KO DIS Šentjanž

Tudi v Slovenj Gradcu zborovali

Krajevna organizacija Društva izgnancev Slovenije 1941-1945 iz Slovenj Gradca je imela v torek 7. marca 2006 redni občni zbor v Domu upokojencev Slovenj Gradec. Občni zbor, ki se ga je udeležilo 20 članov in članic, je s pozdravnim nagovorom vsem udeležencem, podpredsedniku Izvršnega odbora DIS 1941-1945, **Janezu Komljanecu**, ter najstarejšima članoma, gospe **Hildi Vaupot** in gospodu **Vinku Cajniku**, otvoril predsednik odbora **Nikolaj Stani**. Po izvolitvi organov občnega zbora je delo nadaljeval predsednik delovnega predsedstva, **Janez Komljanec**, ki je besedo predal predsedniku odbora. Ta je poročal o delu odbora in finančnem poročilu za leto 2005. Podpredsednik Izvršnega odbora DIS, **Janez Komljanec**, je prisotne člane seznanil z vsemi aktivnostmi in delom, ki je bistvenega pomena za našo organizacijo, posebno glede obnove grajskih hlevov na gradu

Rajhenburg, o razstavi o izgonu Slovencev, dopolnilnem zdravstvenem zavarovanju, o spominskih pohodih ob nemško-italijanski okupacijski meji in o izplačilu odškodnin za prisilno delo ter odškodnin za materialno škodo. Na podlagi 5. člena Pravil za organiziranje in delovanje krajevnih odborov DIS 1941-1945 smo izvolili nov odbor KO DIS in nadzorni odbor. Ob zaključku občnega zbora je **Janez Komljanec** ob obletnici izhajanja Vestnika DIS predal priznanje predsedniku odbora KO DIS, **Nikolaju Staniju**, za sodelovanje pri oblikovanju Vestnikove vsebine. Člani KO DIS Slovenj Gradec iskreno čestitamo predsednici Ivici Žnidaršič za priznanje bralcev revije Naša žena, Dobri človek 2005. Predsednici DIS Ivici Žnidaršič in sodelavcem se zahvaljujemo za predano in nesebično delo pri uveljavljanju upravičenih pravic in zahtev vseh žrtev vojnega nasilja. *N. S.*

Občni zbor članov KO DIS v Šentjanžu 2.4. 2006

Iz KO DIS Radovljica

Redni letni občni zbor Krajeвне organizacije DIS Radovljica je potekal v prostorih Kulturnega doma v Mošnjah dne 4. 4. 2006. Na občnem zboru je bilo prisotnih 39 naših članov od skupno vpisanih 128. Poseben gost zbora je bil **Franjo Peternel**, predsednik KS Mošnje. Letošnji občni zbor ni v volilnem letu in se je odvijal po dnevnem redu, ki so ga po pošti prejeli vsi člani. Na tem občnem zboru smo se spomnili 62. obletnice izгона (izpraznitve) vasi Mošnje ter izselitve v Nemčijo. Pripravili pa smo kratek kulturni program, ki je bil posebej posvečen naši najstarejši članici **Heleni Pristavec**, ki je v teh dneh praznovala 100. obletnico rojstva. Pevski zbor DU Mošnje-Brezje-Ljubno je slavljenci zapel pesmi, Peter Jeram pa je prebral nekaj svojih pesmi. Slavljenci smo podarili šopek in čestitko. Preteklo delo. L. Krajnc je pojasnil nekatere aktivnosti, ki so se izvajale v preteklem letu. Pojasnil je stanje pri obnovi grajskih hlevov - zbirnega taborišča za izgon Slovencev leta 1941 v Brestanici. Podal je tudi informacijo o prenosu funkcije predsednika KO DIS na **Toneta Pristova**, kar je bilo sklenjeno že na prejšnjem zboru. Zaradi zdravja je odstopila V. Erjavec, na njeno mesto pa je bil izvoljen **Jože Glavač**.

Planirane aktivnosti za letošnje: T. Pristov je želel spodbuditi razpravo o požitvi dela v KO. V razpravo je posredoval tri predloge: a) prostovoljno delo s starejšimi in onemoglimi člani, b) ali lahko organiziramo enodnevni izlet z avtobusom in c) ali bi lahko organizirali piknik za naše člane. Največji problem pri tem vidimo v obveščanju članstva ter zbiranju zadostnega števila prijaviteljev. **Kristina Pristov** je predlagala, da se na IO DIS Ljubljana napoti protest, da se pri sprejemanju popravkov Zakona o žrtvah vojnega nasilja ne dovoli vključevanja domobrancev v naše vrste. Udeleženci občnega zbora so izrazili pohvalo, da je bila odprta razstava, ki je obsegala kar 71 fotografij in drugih dokumentov in nekaj predmetov. Še posebno so dragocene slike otrok v taborišču, rojstni list otroka, ki se je rodil med izgnanstvom, odpustnice, popis vojne škode, leseni zaboj, narejen v Nemčiji, steklenica, ki so jo uporabljali kot konzervo. Predsedniku KS Mošnje **Franju Peternelu** smo se zahvalili za gostoljubje (odstop dvarane Kulturnega doma) in za finančno podporo pri pogostitvi na tem občnem zboru. *Tone Pristov*

Občni zbor KO DIS Slovenj Gradec (7. marec 2006)

Program dela KO DIS Slovenj Gradec

Sodelovali bomo na seminarjih, posvetovanjih in skupščini, ki jih sklicuje Izvršni odbor DIS 1941-1945. Vključevali bomo nove člane KO DIS, nove naročnike glasila Vestnik in II. knjige »Spomini in pričevanja«. Člane KO DIS Slovenj Gradec bomo o svojem delu obveščali pisno, prav tako bomo o svoji dejavnosti poročali Koroškemu radiu Slovenj Gradec. Zbirali bomo prostovoljne prispevke za obnovo grajskih hlevov na gradu Rajhenburg od tistih članov, ki še niso prispevali vsaj

1000 sit, kot je bilo dogovorjeno pri organizaciji raznih aktivnosti, ki so skupnega pomena. Pri Pokrajinskem muzeju Slovenj Gradec bomo skušali doseči ureditev stalne razstave o žrtvah vojnega nasilja. V okviru finančnih možnosti bomo organizirali izlet članov v kraje, ki so za Slovence zgodovinskega in kulturnega pomena. Opravili bomo dodatne naloge in zadolžitve na podlagi predlogov in sklepov Skupščine DIS 1941-1945. *N. S.*

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Občni zbor KO DIS Ljubljana Moste-Polje

Člani KO DIS Ljubljana Moste-Polje smo se 4. aprila 2006 zbrali na občnem zboru. Za prijetno vzdušje je na začetku Partizanski pevski zbor zapel štiri pesmi.

Naša KO šteje 295 članov. Žal se jih nekaj občnega zbora ni udeležilo. Seveda pa smo bili veseli, da je bila med nami tudi predsednica DIS Ivica Žnidaršič.

Vsi radi prisluhnemo njeni jasni, preudarni besedi. Osvetlila je opravljeno delo v zvezi s sprejetimi zakoni in prizadevanje za sprejetje zakona o vojni odškodnini za materialno škodo. Seveda smo ji za vse opravljeno delo zopet izrekli iskreno besedo HVALA in ji čestitali k podelitvi naziva »Dobrotnica leta 2005«, ki so ji ga dodelili bralci in bralke revije »Naša žena«.

Predsednica KO Hilda Marc je poročala o opravljenem delu v preteklem letu ter poudarila, da mora imeti DIS močno podporo v članstvu, da se naše pravice ne bodo zmanjšale in da bomo dosegli še uresničitev odprtega vprašanja: vojno odškodnino za materialno škodo. Podprli smo prizadevanje IO DIS-a za ohranitev grajskih hlevov na rajhenburškem gradu – tudi v imenu tisočih izgnancev, ki jih ni več med živimi in jim tako ni bilo usojeno doživeti spoznanja, da naša usoda, naše trpljenje vendarle ne bo pozabljeno. Naše trpljenje pa ne sme biti pozabljeno tudi v tujini – očuvati moramo grobove

umrlih v izgnanstvu. Žal pa ugotavljamo, da je grobov vedno manj, oziroma so prekopani (npr. v Neresheimu). Predlagamo, da se v teh krajih postavi pomnik, ki bo tudi prihodnjim rodovom pričal, kdo in kdaj je tam umrl. V nasprotnem primeru čez nekaj let ne bo več nobenega spomina – nihče več ne bo mogel nikjer prižgati sveče tam umrlim izgnancem.

Zbora se je udeležila tudi **Jera Grobelnik**, vodja Dnevnega centra aktivnosti za starejše na Povšetovi 20. Mnogi smo se tako lahko prvič seznanili, katere aktivnosti nudijo obiskovalcem: ure sproščanja, skupne sprehode, jogo, krožke kuhanja in šivanja, učenje španščine, telovadbo, ustvarjalne delavnice, vaje za urjenje spomina in še in še. Poleg omenjenih aktivnosti organizirajo tudi predavanja z različnih področij. Prav veseli in hvaležni smo bili ob tej seznanitvi in gotovo se bo kar precej naših članov udeleževalo teh aktivnosti.

V letošnjem letu bo osrednja prireditve ob dnevu izgnancev 7. junija v Mostecu. Priprave že tečejo. Želimo, da se nas v Mostecu zbere kar največ.

Septembra 2006 bomo za naše člane organizirali izlet. Vse člane bomo pisno obvestili o datumu, ogledih ... Upamo, da se nas bo prijavilo dovolj, da bomo to obliko druženja lahko uresničili.

Hilda Marc

Občni zbor krajevne organizacije DIS Ljubljana Center

Člani Krajevne organizacije DIS Ljubljana Center so se zbrali na letnem občnem zboru v ponedeljek 3. aprila 2006. Zaradi slabega vremena se je zbora udeležilo manj članov kot običajno. Zbora so se udeležili tudi: predsednica DIS Ivica Žnidaršič, podpredsednik območne organizacije ZB NOV Ljubljane Aco Kroupa, članica Častnega razsodišča DIS Inka Gorečan in predsedniki Krajevnih organizacij DIS Ljubljane.

Predsedujoča zbora Metka Oderlap je v imenu članstva čestitala Ivici Žnidaršič, ker so jo bralci revije Naša žena izbrali za »dobrega človeka 2005«, in ji v priznanje izročila šopek rož.

Krajevna organizacija je v lanskem letu nadaljevala z zbiranjem sredstev za obnovo grajskih hlevov pri rajhenburškem gradu. Člani Krajevne organizacije so so udeležili osrednje prireditve ob 60. obletnici vrnitve izgnancev, beguncev in drugih žrtev vojnega nasilja. Udeležili so se promocije ob izdaji posebne jubilejne znamke in razstave v Muzeju novejšje zgodovine v Ljubljani, ki jo je 8. decembra odprl predsednik RS dr. Janez Drnovšek.

Predsednica Ivica Žnidaršič je prisotne seznanila z aktivnostmi, ki so predvidene v letošnjem letu na ravni DIS-a, o težavah pri zbiranju sredstev za dokončno obnovo grajskih hlevov in o možnostih pridobitve sredstev iz EU. Čeprav je bilo že v jubilejni 60. številki časopisa Vestnik

podrobno obrazloženo delo Medresorske komisije vlade RS za obnovo vprašanj vojne škode je osvetlila nekatere pobude poslanske skupine DESUS v zvezi z vojnimi odškodninami. Opozorila je, da se dopolnjuje Zakon o žrtvah vojnega nasilja. Tako bodo dobili status tudi tisti otroci, ki so bili rojeni po 15. februarju 1945, do česar prej niso imeli pravice.

V razpravi so člani spraševali o vrnitvi slovenskih umetnin na Primorskem in priznanju odškodnin za prisilno mobilizirane slovenske fante v nemško vojsko. Mnenja so bila, naj druge žrtve vojne rešuje poseben »spravni zakon«, ne pa Zakon o žrtvah vojnega nasilja, sprejet s prizadevanjem DIS-a. Glede na to, da se v zadnjem času poskuša »sprevračati zgodovino«, je bilo predlagano, naj DIS sprejme »razglas«, s katerim bi slovenski izgnanci izrazili protest v zvezi s temi vprašanji.

Predsednica KO Olga Kamenov je pojasnila, da si bo vodstvo KO prizadevalo nadaljevati že utečeno delo. O pomembnejših zadevah bodo člani KO obveščeni na rednih dežurstvih. Vključevali pa se bodo v vse aktivnosti, ki jih bo organiziral DIS v letošnjem letu – pohodih, zborovanjih, seminarjih in posvetih. Članom društva, ki se zanimajo za izlete, je priporočila, da se priključijo eni od KO Ljubljane, ki jih organizirajo vsako leto, in so informacije pravočasno objavljene v Vestniku.

Marija Vehovec

Občni zbor v Kapelah

V soboto 1. 4. 2006 smo se izgnanci KO DIS Kapele zbrali na svoj letošnji občni zbor. Udeležilo se ga je 70 članov. Potekal je v dvorani gasilskega doma v Kapelah. Na veliko zadovoljstvo prisotnih se je zbora udeležila tudi predsednica DIS Ivica Žnidaršič. Prisotni so bili vsi povabljeni predstavniki sosednjih KO, in sicer iz Brežic, Čateža ob Savi, Artič, Globokega, Bizeljskega in Dobove. Med drugimi so bili prisotni tudi podpredsednik DIS Jože Križančič ter bivši podpredsednik Ivan Živič, članica izvršnega odbora DIS Anka Tominšek, predsednik sveta KS Kapele Anton Cerjak in bivši predsednik DIS Vlado Deržič.

V poročilu odbora smo slišali, da je KO Kapele ob koncu leta 2005 štela 181 članov. Od tega je 8 pridruženih članov. V letu 2005 je umrlo 9 članov KO Kapele, katerih pogreba se je udeležilo veliko število članov DIS s svojim praporom na čelu. Izgnanci iz Kapel smo bili prisotni na proslavi ob 60. obletnici vrnitve iz izgnanstva, v Brestanici. Proslave se je udeležilo 57 članov. Na proslavo v

Brestanico smo potovali z enim avtobusom in kombijem. Ob vrnitvi domov smo se ustavili na Bizeljskem in si v gostilni Šekoranja privoščili ob izdatnem kosilu v prijetnem ambientu malo sproščenega razvedrila. Poleg vseh ostalih aktivnosti smo tudi v Kapelah organizirali proslavo ob 60. obletnici vrnitve iz izgnanstva. Proslava je bila v nedeljo 23. oktobra 2005.

Predsednica DIS je v svojem nagovoru povedala veliko stvari iz aktivnosti DIS. Med drugim se je izgnancem zahvalila za podporo in prispevek za obnovo grajskih hlevov na gradu Rajhenburg. Povedala je tudi, koliko truda je bilo treba za doseg pravic, ki pripadajo izgnancem. Izgnanci so njeno pripovedovanje pozdravili z burnim aplavzom. Jože Križančič je govoril o rečeh v zvezi z izdajanjem Vestnika. Anka Tominšek je seznanila prisotne z novelo zakona o pokojninah, kar je predvsem zanimivo za upokojence, ki dobivajo pokojnine iz drugih republik bivše SFRJ. Predsednik sveta KS Anton Cerjak je pozdravil prisotne in z zadovoljstvom ugotovil, da je sodelovanje s KO DIS Kapele dobro in upa,

Delovno predsedstvo na občnem zboru KO DIS Kapele 1. 4. 2006. (Foto I. Žn.)

da bo še naprej tako. Povedal je tudi, da je nekdanja šola v Kapelah od sedaj v lasti KS Kapele. V šoli naj bi v prihodnosti uredili etno muzej. Po zagotovilih Antona Cerjaka bodo svoj prostor v bivši šoli dobile tudi organizacije, ki delujejo na področju KS Kapele. Med njimi tudi KO DIS, ki naj bi v

teh prostorih uredila stalno razstavo o izgnanstvu. Kot eno od nalog v tem letu si je KO DIS Kapele zadal nalogo, da v članstvo pridobi čim več novih članov – svojcev. Le tako bo omogočeno delovanje KO v prihodnosti in ohranjanje spomina na preteklost.

August Šetinc

Letna skupščina KO DIS Zagreb

Letos 19. 4. smo se zbrali na 2. letni skupščini KO Zagreb. Udeležili so se je člani izgnanci in nas povabil k poslušanju kulturnega programa, ki je bil zelo bogat: od instrumentalne glasbe izvajalca Zorana Šonca, recitacije igralca Ivica Kuneja, pesmi Petra Kutnjaka Poetu, pesmi Marjana Horna Izgnanci,

ki jo je prebrala Ana Marija Nemec, in nastopa mešanega pevskega zbora Slovenski dom.

Po kulturnem programu smo izvolili delovno predsedstvo, ki je vodilo običajni dnevni red.

Svoja poročila so podali predsednik KO Alojz Kramar, blagajničarka ter predsednica nadzornega odbora. Predsednik KO Zagreb je obrazložil delo v letu 2005. Povedal je, kako smo pomagali članom pri ureditvi pravic izgnancev, zbrali prispevke za rajhenburške hleve, obiskali člane KO Ormož in mejo na Bučki, a za letos je program obiskov utrjen.

Poročilo je sledila razprava, v katero so se vključili tudi gostje. Podpredsednik DIS-a Jože Križančič se je zahvalil za tako lep sprejem in kulturni program. Zahvalil se je v imenu DIS-a za sodelovanje pri urejanju materialnih zadev in sodelovanje na področju kulture. Govoril je o težavah pri urejanju pravic izgnancev, o genocidu nad Slovenci, o gmotni škodi, o materialnih težavah, urejanju grajskih hlevov, vendar je poudaril, da upa, da nam bo s skupnimi močmi uspelo delo pripeljati h kraju. Muzej bo urejen v Rajhenburgu, in to z našo voljo in pomočjo vlade ter donacij.

Jožica Stezinar iz KO Čatež je pozdravila odbor in vse druge ter se zahvalila za

vabilo k sodelovanju s KO Zagreb in rekla je lepe besede: »Vsi vi ste ambasadorji naše skupne domovine!«

Jože Rožman iz KO Dobova – je govoril o članstvu svoje organizacije, o delu in sprejemanju sorodnikov v članstvo. Želel nam je uspešno delo, dobro zdravje in sodelovanje Dobove-Zagreba.

Podpredsednik Slovenskega doma Franc Strašek je govoril o genocidu druge svetovne vojne na Hrvaškem, o taboriščih, boleznih in umiranju otrok vseh nacij. Meni, da človek sme oprostiti, ali nikoli pozabiti.

Po razpravi je bil sprejet predlagani program za leto 2006.

Jožefa Bogolin

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Zbor izgnancev v Boštanju

V soboto 22. 4. 2006 smo se zbrali člani KO DIS Boštanj na svojem letnem zboru. Skoraj smo napolnili dvorano TVD Partizan.

Predsednik KO DIS Alojz Rupar je pozdravil vse navzoče, še posebej naše goste: predsednika Krajevne skupnosti Marjana Kogovška, predsednika Koordinacije in KO Sevnica Draga Lupšino ter predsednika iz KO Krmelj in Šentjanža.

V veliko veselje nam je bilo, da smo imeli v svoji sredini župana Občine Sevnica in poslanca v DZ Kristijana Janca, kateremu se je predsednik ob tej priložnosti zahvalil za dobro sodelovanje in vso pomoč ter veliko razumevanja za delo društva DIS v občini. Še posebno pristočno smo bili veseli, da nam je podarila svoj dragoceni čas predsednica DIS Ivica Žnidaršič.

Obširno nam je poročala o delu in prizadevanjih IO DIS za že doseženo in še za

sprejetje zakona za poplačilo škode za premoženje. Upamo, da bo uspelo. Za vse, kar dela in stori za nas izgnance, smo ji iskreno hvaležni. Predsednik je podal poročilo in z njim smo pregledali delovanje KO v preteklem letu in načrtovali za prihodnje. Članom smo razdelili spomenice v spomin na čas izgnanstva in begunstva 1941-1945 ob šestdesetletnici vrnitve na dom in v domovino. Spomenice so izdali Občina Sevnica in KO DIS Boštanj, Krmelj - Tržišče, Sevnica, Studenec in Šentjanž. Tako smo lepo obeležili našo vrnitev. Ponosni smo, da skupaj ohranjamo zgodovino.

V takem razploženju smo se predali kulturnemu programu, ki so ga pripravili učenci in učiteljice Osnovne šole Boštanj s sodelovanjem violinistke Janine Hrovat in Vide Križnik. Hvala za lep program!

Boštanski izgnanci

Dobra udeležba na zboru članov DIS v Boštanju (22. 4. 2006). Foto: A Rupar

Redni letni občni zbor v KO DIS Polje ob Sotli - Buče

Člani KO DIS Polje ob Sotli - Buče smo se 22. 4. 2006 zbrali v Domu krajanov Polje ob Sotli na rednem letnem očnem zboru. Udeležilo se ga je 110 članov. Začetek občnega zbora nam je popestril ženski trio z nekaj pesmimi s spremljavo kitare, mlada harmonikarka pa nam je zaigrala nekaj poskočnih melodij in v nadaljevanju recital dveh pesmi. Vse to je pripravila naša požrtvovalna članica Helena Dobravc.

Zbora so se udeležili podpredsednik DIS Jože Križančič, župan Občine Podčetrtek Peter Misja, župan Občine Kozje Andrej Kocman, prdsednica Društva upokojencev Kozjansko Mimica Kidrič, predsednik KS Polje ob Sotli Vlado Vinder ter predsednika sosednjih KO DIS Bistrica ob Sotli Franc Omerzu in KO DIS Kozje Ivan Kunej. Predsednica DIS

Ivica Žnidaršič se nam je pridružila malo pozneje, ker je bila predhodno še na občnem zboru v Boštanju. Veselilo nas je, da se je kljub pre zaposlenosti udeležila tudi našega občnega zbora, ker jo vsi naši člani nadvse cenijo in se vedno veselijo snidenja z njo.

Na začetku zborovanja je predsednik društva Ivan Babič vse navzoče, posebno pa goste pristočno pozdravil in jim zaželel dobrodošlico. Sledila so poročila blagajnika, nadzornega odbora in poročilo o delu društva v letu 2005, ki ga je podal predsednik KO DIS. Poleg vseh obveznosti in del v društvu smo se v preteklem letu udeležili osrednje prireditve ob 60. obletnici vrnitve iz izgnanstva in begunstva, na gradu Rajhenburg 4. 6. 2005. Udeležili smo se tudi obeh pohodov ob italijansko-nemški okupacijski meji od Murne do

Del udeležencev na občnem zboru KO DIS Polje ob Sotli - Buče (22. 4. 2006). (Foto: I. Žn.)

Pozdrav gostom in iznancem na zboru boštanskih izgnancev

Zgodilo se nam je v polovici dvajsetega stoletja kakor tudi mnogim drugim narodom Evrope. Prišli so veliki reformatorji (veliki bogovi) takratnega rajha in nas zaznamovali. Da nam o tistih časih ni treba več ponavljati besed, ki največkrat izpuhtijo v prazno, smo napisali knjigo »Huda leta«.

Naša knjiga izpričuje čas, ko nam je grozilo uničenje, izgon, potujčenje. Veliki reformator »Velikega rajha« nas je razpršil kot milne mehurčke širom po Evropi, ki nas danes združuje. Ni mu uspelo zato, ker je pozabil, da ljudstva niso milni mehurčki. Moral je oditi, a ljudstva so ostala. Vrgel nas je v ledeno reko takratnega zmedenega življenja in ukazal »Potonite!« To se ni zgodilo. Splavali smo iz ponižanja v svoje dostojanstvo, dokazali smo pogum in odločnost, da se vrnemo k svetlobi našega doma.

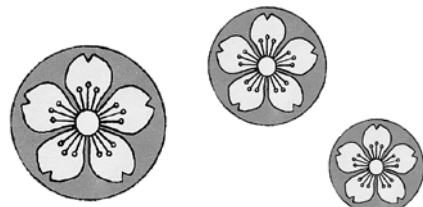
Vrnili smo se domov, našli deželo v ruševinah, domove opustošene in polja zanemarjena. Kako smo reševali vse to, da smo si vsaj delno omogočili preživetje, se danes vprašujemo tudi sami. Gradili smo vsi, ne samo izgnanci, našo novo Slovenijo z veliko vneto, saj smo postavljali nov čas za naše otroke v upanju, da jim gradimo boljše življenje, kot smo ga imeli sami. Obnovili smo domove, ki so jih postavili naši predniki, in postavljali nove temelje za današnjo domovino, pa če nam to kdo prizna ali ne.

Vse se spreminja; čas, ki smo ga prehodili, nas je zaznamoval in prehitel. Naši otroci sedaj plavajo v svojem toku življenja in Evropa nas sprejema kot svojega državniškega partnerja. In kaj bi hoteli še več? Državniško priznani smo in upoštevani pri odločitvah te skupnosti. Res neverjeten preobrat, pravi čudež! Tako bomo varnejši in naši otroci ne bodo nikoli več zatirani izgnanci. Upam, celo verjamem!

Pa vendar! Previdnosti ni nikdar preveč. Bojimo se. Česa? Ne vem. Morda še vedno v naših ušesih odmeva ukaz, ki nas je zbudil iz spanja »Aufstehen, los, los,« in ropot zapaha, ki nas je zaklenil v živinske vagone in odpeljal v tuji svet. Nismo pozabili, ne moremo. Razumemo pa današnji čas, ki se trudi biti pravičnejši in varnejši.

Dano nam je živeti svobodno na svoji zemlji. Čuvajmo jo in spoštujmo! Kaj pomeni imeti domovino in lasten dom, mi izgnanci, begunci in razseljenci dobro vemo. V dolžnost si štejem povedati tudi tistim, ki tega ne vedo, »DA DOMOVINA JE LE ENA, ŠE TAKO VISOKA CENA NE ODKUPI JE NOBENA«.

Vida Križnik

Gostje na občnem zboru KO DIS Polje ob Sotli - Buče z županom Občine Kozje Andrejem Kocmanom (22. 4. 2006)

Telč in od Telč do Bučke. Podal je tudi plan dela za leto 2006. Podpredsednik DIS Jože Križančič je poudaril, da ne smemo dovoliti izbrisa spomina na izgon, temveč moramo prenašati ta spomin na mlade rodove, pa najsi bo to po ustnem ali pisnem izročilu. Člane je pozval, naj pritegnejo v društvo podmladek. Pozval je tudi vse prisotne, naj pišejo članke za Vestnik DIS.

Župan občine Kozje Andrej Kocman je spregovoril v imenu obeh županov in dejal, da imamo Slovenci lepo kulturno zgodovino, kar smo dokazali tudi mi izgnanci v tujini z delom in našo pesmijo. Poudaril je tudi, da ni denarja, ki bi lahko poplačal gorje ob času izгона. V imenu obeh županov je obljubil, da nam bosta občini stali ob strani.

Predsednika sosednjih Krajevnih organizacij sta se zahvalila za povabilo in se z nekaj besedami vključila v razpravo. Navzoče je pozdravila tudi Mimica Kidrič z nekaj toplimi in vzpodbudnimi besedami.

Predsednica DIS Ivica Žnidaršič nam je povedala, da se je Medresorska komisija vlade RS za obnovo vprašanj vojne škode že nekajkrat sestala in da je poslanec - izganec v Državnem zboru že dvakrat postavil vprašanje v zvezi z vojnimi odškodninami.

Ob koncu je podelila najvišje priznanje za požrtvovalno delo v KO DIS predsedniku Ivanu Babiču.

Po uradnem delu zborovanja smo se pomudili ob prijetnem klepetu do poznih popoldanskih uric.

Zapisa Ana Babič

. Iz dejavnosti krajevnih organizacij DIS .

Občni Zbor KO DIS Murska Sobota

Zbrali smo se 21. aprila 2006 na 5. rednem občnem zboru izgnancev. Pred dobrimi petimi leti je bil v Murski Soboti ustanovljen KO DIS Murska Sobota. Kako čas beži, z njim pa odhajajo tudi naši člani. Z enominutnim molkom smo počastili njihov spomin.

Zbor je odprla predsednica KO DIS **Jožica Maršik**. Po pozdravu vseh prisotnih in gostov smo občni zbor pričeli s kratkim kulturnim programom. Recitacije pesmi je spremljal mlad harmonikar, kar je popestrilo izvajanje.

Po izvolitvi predsedstva in ostalih organov zbora je predsednica podala poročilo o delovanju in nalogah društva v preteklem obdobju.

S posebnim ponosom lahko zapišem, da je zboru prisostvovala predsednica DIS Ivica Žnidaršič. Še posebej smo ji hvaležni, da ni našla izgovora kot mnogi drugi. Če ne bi bila Murska Sobota tako daleč, bi že prišli. Predsednica je vse prisotne lepo pozdravila in na kratko opisala probleme, ki zadevajo organizacijo Društva izgnancev. Najprej se je zahvalila vsem, ki so prispevali svoj delež za obnovo hlevov na gradu Rajhenburg. Omenila je tudi, da je društvo uspelo na razpisu Ministrstva za kulturo

RS, da bo tako zagotovljen del sredstev za obnovo fasade taborišča.

Knjiga Spomini in pričevanja bo izšla maja. Stroški pri tiskanju se pokrivajo samo s prednaročilom. V zvezi s Spomini in prečevanju je opozorila, da moramo pomagati ohranjati zgodovino takšno, kot je bila.

Tudi v povezavi s povrnitvijo gmotne škode se premika na bolje. Novela zakona o vojnem nasilju razširja pravice tudi na po 15. februarju 1945 rojene osebe, ki do zdaj teh ugodnosti niso imele. V društvu je zlasti vidna muzejska dejavnost. Računajo tudi na določena sredstva evropske komisije. Program zbora se je nadaljeval s poročilom blagajničarke, nadzornega odbora in predlogom finančnega načrta.

Tudi v našem društvu so posamezni člani, ki ne plačujejo svojih obveznosti. Nekaterim so všeč le pravice, dolžnosti se pa otepajo. Letos bo društvo organiziralo izlet na Madžarsko, v mesto, kjer so bili intenirani izgnanci iz Prekmurja.

Na koncu naj pripišem še to, da je bil med nami član, ki je naslednji dan, 22. aprila, praznoval svoj devetinosemdeseti rojstni dan. Z veseljem smo mu stisnili roko in zaželeli, da bi še dolgo let preživel tako vitalen in zdrav.

Dr. Franc Planinc

Del udeležencev na občnem zboru KO DIS Murska Sobota, 21. 4. 2006

Dnevni center aktivnosti za starejše v Ljubljani (DCA)

V okviru aktivnosti, ki jih izvajamo na Mestni zvezi upokojencev Ljubljana (MZU), smo novembra lani na Povšetovi ul. 20 v Ljubljani, kamor vas pripelje mestni avtobus št. 5, odprli Dnevni center aktivnosti (DCA) za starejše prebivalce Mestne občine Ljubljana in okolice. Projekt financirajo Mestna občina Ljubljana ter donatorji.

Gre za center aktivnosti, namenjen starejšim prebivalcem, ki so aktivnosti sposobni in ki želijo s tem prebijati svojo osamo, presegati izključenost v urbanem življenju ter so pripravljeni pomagati sebi in drugim.

Center vodi Jera Grobelnik, univ. dipl. psih., s strokovno sodelavko Klavdijo Kustec, dipl. soc. dela. Obe sta na voljo tudi za individualne pogovore, sicer pa skrbita za organizacijo delavnic, krožkov, srečanj, predavanj ... Vse aktivnosti, ki se odvijajo v DCA, vodijo prostovoljci in tako v DCA omogočajo brezplačnost vseh aktivnosti. Pri sestavi programa aktivnosti skušata upoštevati želje, predloge in pripombe obiskovalcev, saj je številčnost njihovih obiskov najboljši kazalec uspešnosti delovanja Centra.

V šestih mesecih delovanja DCA so obiskovalcem nudili široko in pestro izbiro aktivnosti, ki se jih prostovoljno udeležujejo. To so vsakodnevna telovadba, ustvarjalne delavnice, vaje za urjenje spomina, literarno-

debatni krožek, petje, ples, ure sproščanja, skupina »pomagajmo si«, krožki za šivanje, španščino in njihova zadnja pridobitev – skupni sprehodi in joga.

V klubski sobi lahko obiskovalci v miru pregledajo dnevno časopisje in revije, odigrajo partijo šaha, kart ali drugih družabnih iger ter ob klepetu z ostalimi obiskovalci popijejo čaj ali kavo. Za vse, ki jih veseli deskanje po spletu ali se tega želijo naučiti, je na voljo računalniški kotiček.

V DCA ob vsakem prazniku (do sedaj so proslavili božič, novo leto, kulturni dan, valentinovo, pustovanje, dan žena, gregorjevo, dan upora proti okupatorju, praznik dela, vsake tri mesece prirejajo tudi praznovanje rojstnih dni obiskovalcev ...) obiskovalci sami pripravijo kulturnozabavni program in tako bo tudi 25. maja v DCA dan mladosti.

Na stenah klubske sobe in sobe za aktivnosti vas vsak drugi mesec preseneti kaj novega. Do sedaj so imeli dve slikarski razstavi, razstavo čipk in razstavo fotografij. 29. maja ob 11.00 bo otvoritev razstave prešanega cvetja. Ob tej priložnosti vabimo vse, ki bi želeli imeti svojo razstavo, naj se oglasijo v pisarni DCA.

DCA je odprt vsak delavnik od osme do osemnajste ure, za dodatne informacije pokličite 01/430-51-52.

*Jera Grobelnik,
vodja DCA*

Spomenik lenarškim izgnancem

Krajevni odbor Društva izgnancev Slovenije iz Lenarta v Slovenskih goricah, ki ga vodi predsednik **Franc Mencigar**, je ob 60. obletnici druge vojne in zmage nad fašizmom postavil na lenarškem pokopališču spomenik umrlim v izgnanstvu. Kot nam je povedal predsednik društva **Franc Mencigar**, je dal pobudo za postavitev spominskega znamenja lenarški podžupan **Karel Vogrničič**, ki je tudi pomagal pri zagotavljanju finančnih sredstev. Na spomeniku so zapisana imena 25 ljudi iz občine Lenart, ki so umrli v izgnanstvu.

Po doslej zbranih podatkih je bilo s širšega lenarškega območja med drugo svetovno vojno izgnanih več kot 1200 ljudi. Stroški postavitve spomenika so znašali 378 tisoč tolarjev, večji del denarja je prispevala občina Lenart, nekaj pa tudi občini Sveta Ana in Benedikt ter Krajevna skupnost Lenart.

Iznanci si želijo tudi povrnitve materialne škode, ki so jo utrpeli med vojno, ko so bili na silo odpeljani s slovenskogoriških domačij v Srbijo, na Hrvaško, v Bosno in Nemčijo. V lenarškem krajevnem odboru Društva izgnancev Slovenije skrbno zbirajo dokumentarno in drugo spominsko gradivo o izgnancih in njihovem trpljenju. Med izgnanimi je bilo tudi veliko žensk, starcev in otrok, ki so trpeli strahotno pomanjkanje, po končani vojni pa bili skoraj povsem pozabljeni. Za lenarško območje je veliko podatkov o izgnancih zbranih v obsežni knjigi Slovenski izgnanci in begunci 1941-1945, umrli v izgan-

stvu in begunstvu med 2. svetovno vojno, ki jo je leta 2001 izdal DIS. Prvi izgoni zavednih Slovencev iz osrednjih Slovenskih goric so se začeli takoj po nemški okupaciji aprila 1941. Med njimi je bilo največ inteligence, duhovnikov in članov Sokola ter drugih zavednih slovenskih družin. Iz Lenarta so jih odpeljali v mari-borsko meljsko vojašnico in od tam v izgnanstvo. Ob tem je treba zapisati, da je na slovenskem Štajerskem nemška okupacijska oblast izvajala do potankosti izdelane raznarodovalne ukrepe, med njimi tudi izgone prebivalstva.

Vsem izgnancem, ki so jih nacisti deportirali na Hrvaško, v Srbijo, Bosno in Nemčijo, so zaplenili premoženje. Po vrnitvi na domove leta 1945 niso našli ničesar, nekateri so ostali brez strehe nad glavo in bili boj za vsakdanji kruh.

Te strahote vojne ne smejo biti nikoli pozabljene, poudarja **Franc Mencigar** in dodaja, da lenarški krajevni odbor Društva izgnancev Slovenije deluje že več kot deset let, največ zaslug za zbiranje podatkov in za organiziranje medvojnih izgnancev v Lenartu pa ima pokojni **Ivan Kerec**. Zdaj so še posebno dejavni pri zagotavljanju socialne in pravne pomoči članom, organizirajo oskrbovalne skupine, pomagajo socialno ogroženim, bolnim in osamljenim žrtvam vojnega nasilja in v svoje vrste vključujejo poleg izgnancev še begunce, prisilne delavce in druge žrtve vojnega nasilja med letoma 1941 in 1945.

Marjan Toš

Ogled razstave o izgnancih v Cekinovem gradu

Dne 22. 12. 2005 ob 9. uri je odpeljal poln avtobus izgnancev in naših prijateljev iz Novega mesta v Ljubljano na ogled enkratne in nepozabne razstave: gradiva, dokumentacije in originalnih predmetov iz časa trpljenja slovenskih izgnancev med II. svetovno vojno. Požrtvovalna **Ivica Žnidaršič**, predsednica Društva izgnancev Slovenije, nam je še podrobneje razložila in z besedami prikazala pomen ohranjenega gradiva, slik trpečih Slovencev. Med dolgimi sezname umrlih

in v Nemčiji pokopanih sem tudi jaz našla zapisano ubogo pokojno sovaščanko **Marjijo Zlobko**. Ta uboga mati je zapustila štiri majhne otroke.

Iskrena hvala gospe **Zdenki Kaplan**, predsednici Krajevne organizacije Društva izgnancev Novo mesto, da je organizirala izlet v Ljubljano in nam omogočila ogled te izredne razstave.

Lep pozdrav in srečno!

*V imenu udeležencev
Rezi Turk*

Za razstavo o izgonu Slovencev 1941-1945 je bilo veliko zanimanje, zato jo bodo predstavili tudi v drugih krajih po Sloveniji v letih 2006 in 2007. Nato pa bo postala sestavni del Muzeja izgnancev na gradu Rajhenburg. (Foto: Janez Pintarič)

medex
international d.d.
linhartova 49/a
ljubljana, slovenija **E**

. Jubileji . Jubileji . Jubileji . Jubileji .

Naša jubilanтка Jožefa Pacek

Jožefa Pacek iz Leskovca je članica KO DIS Leskovec.

Rodila se je 13. 3. 1916 na Trški Gori. Pri hiši je bilo kar devet otrok, zato je bilo njeno življenje zelo trdo, saj je večkrat primanjkovalo kruha za vsa lačna usta. Kot 7-letna deklica si je morala že sama zaslužiti svoj košček kruha pri tujih ljudeh.

Rodila je šest otrok. Dva sta ji umrla: eden v taborišču, drugi pa na poti domov iz izg-

nanstva. Ob spominu na izgnanstvo se ji vedno prikažejo solze v očeh.

Vsem, ki si prizadevajo za popravilo krivic, je zelo hvaležna. Ob 90-letnici so jo obiskali predsednik Franci Žičkar, podpredsednica Anica Baznik in tajnik Marjan Arh. Danes živi gospa Jožefa sama, ni pa osamljena. Otroci in vnuki jo pogosto obiskujejo. Jubilanтка je še zelo čila in bistra. Vse lepo ji želimo tudi vnaprej!

Zdenka Žičkar

Jubilanтка Jožefa Pacek.

Levo Franci Žičkar, stoji Anica Baznik, desno Marjan Arh.

95 let Bože Bogataj

Naša članica – gospa Boža Bogataj iz Leskovca – je 19. aprila praznovala častitljivih 95 let. Še vedno je čila in lepo urejena in vsako leto prihaja na Bogatajev dan, to je dan v spomin na ustanovitelja prve zdravstvene ambulante v občini Krško, dr. Jožeta Bogataja, njenega moža, med nas.

Tudi sama je delala v zdravstvu in ljudje se je še danes spominjajo kot nežne, prijazne in sočutne medicinske sestre. Danes živi gospa Boža pri hčerki (tudi zdravnici)

Janji in njeni družini. Je še zdrava, le korak ji zaostaja zaradi padca.

Ob jubileju so gospo Božo obiskali predsednik KO DIS Leskovec Franci Žičkar, podpredsednica Anica Baznik, poverjenik Franc Vakselj, pa tudi župan Franci Bogovič in podžupanja Ana Somrak.

Iskrene čestitke za jubilej, gospa Boža! Čez pet let, ob 100-letnici, pa vas spet obiščemo.

Zdenka Žičkar

Z županom Francem Bogovičem pri jubilančki Boži Bogataj

OBVESTILO

Obveščamo člane KO DIS Ljubljana Vič-Rudnik, da bodo v prihodnje programi vseh izletov izobešeni na oglasni deski na Teslovi 17 najmanj en mesec pred izletom. Interesenti bodo dobili natančnejše informacije na dežurstvih, ki še vedno potekajo vsak prvi in tretji četrtek v mesecu od 16. do 18. ure.

Predsednik KO DIS
Anton Naroglav

Za 95. rojstni dan smo obiskali Angelco Eržek

Člani odbora KO Trebnje smo 20. marca 2006 obiskali najstarejšo našo članico, Angelco Eržek, ki je tega dne dopolnila 95 let.

Sprejela nas je vesela in nasmejana gospa, ki preživlja mirna leta skupaj s hčerko Mihelco, vnuki in pravnuki.

Povedala nam je, da ji v življenju ni bilo dobro. Z možem sta bila že junija 1941 prisilno izgnana iz Sevnice v gozd pri Šmarjeti, to je iz nemškega rajha na italijansko stran. Živo se še spominja, kako kruto so Nemci ravnali z njimi. Tisto noč

so izgnali iz Sevnice 37 družin. Poleg vsega premoženja je izgubila še nerojenega otroka. S težavo sta z možem prišla do Trebnjega in tu dobila pribežališče pri sorodnikih. Mož se je kasneje pridružil partizanom in bil junija 1944 ubit.

Pri 95 letih še spremlja časopise in gleda televizijo. Vesela je vsakega obiska in v pogovoru obuja spomine na preživele hude dni v mladosti.

Želimo ji še veliko let trdnega zdravja in dobrega počutja v krogu njenih dragih.

Odbor KO DIS Trebnje

Za 95. rojstni dan 20. 3. 2006 na obisku pri naši članici Angelci Eržek iz Trebnjega

Zlata poroka zakoncev Ficko

Zlato poroko sta praznovala naš član Viktor Ficko, rojen 22. 4. 1917, in njegova žena Jolanka Ficko, rojena 6. 1. 1928. Živita v kraju Kovačevci 12, pri Gradu v Prekmurju. Viktor je že kot 15-letni fantič moral služiti kot hlapec, saj je domača mala kmetija morala preživljati osem lačnih ust. Štiri leta je preživel v taborišču v Nemčiji, v Magdenburgu, in eno leto v ruskem ujetništvu. Ko mu je bilo 30 let, je izgubil mamo in ostal z očetom sam na kmetiji. Pri 34 letih se je poročil s svojo ljubeznijo Jolanko.

Tudi ženi Jolanki življenje ni bilo posuto z rožicami. V družini je bilo šest otrok in je že kot 15-letna deklica morala iti služiti. S svojim očetom je bila na delu na Madžarskem, v Bački, v Ljubljani in

tako vse, dokler se ni poročila. Rodila sta se jima sin in hčerka. Otrokoma sta želela zagotoviti lepše življenje, kot sta ga imela sama. Na majhni kmetiji to ni bilo možno. Zato sta se odločila, da je Jolanka odšla na delo v Avstrijo. S težkim delom in veliko odpovedovanjem jima je uspelo zgraditi novo hišo. Jolanka se je vrnila domov in končno so bili spet vsi skupaj. V hišo je prišlo veselje. Viktor in Jolanka se še danes rada poveselita in zaplešeta, pa čeprav so noge utrujene od bremen življenja in starosti.

Želimo jima zdravja in sreče v krogu njunih otrok in vnukinje!

*Krajevna organizacija DIS
Murska Sobota
Predsednica Jožica Maršik*

Zlatoporočnica Jolanka in Viktor Ficko

Dopolnjujemo podatke o umrlih iz prejšnje številke Vestnika

KO DIS Srednja Dobravac Alojz PODPLATAR	14.04.1929	12.01.2006
KO DIS Boštanj Stanislav PEŠEC	21.04.1942	14.01.2006

IZVRŠNI
ODBOR
DRUŠTVA
IZGNANCEV
SLOVENIJE
1941–1945

Predsednica:
Ivica Žnidaršič, Ljubljana

Podpredsednika:
Jože Križančič, Ptuj
Janez Komljanec, Sl. Gradec

Člani:
Ivan Babič, Buče
Emilija Držanič, Brežice
Sabina Godnič, Komen
Tomaž Hočevar, Koper
Milan Jazbec, Ljubljana
Zdenka Kaplan, Novo mesto
Lojze Kranjc, Radovljica
Marija Kuhar, Brezovica/Lj.
Albin Pražnikar, Izlake
Alojz Rutar, Boštanj
Jožica Stezinar, Brežice
Anka Tomišek, Ljubljana
Malka Veler, Slovenska Bistrica
Franci Vidmar, Žalec
Alojz Voščun, Lendava
Davorin Zdovc, Maribor
Marija Žnidar, Kamnik

NADZORNI ODBOR

Mira Zalar, Maribor - predsednica
Janez Blas, Sevnica
Anton Žmavcar, Slovenska Bistrica

ČASTNO RAZSODIŠČE

Ivan Gole, Trebnje, predsednik
Inka Gorečan, Ljubljana
Olga Kamenov, Ljubljana
Jožef Pograjec, Polšnik
Štefanija Žalec, Ljubljana

VESTNIK

interno glasilo DIS

Za društvo:
Ivica Žnidaršič

Odgovorni urednik:
Jože Križančič

Lektorica:
Alenka Lokar Blatnik

Tisk:
Tiskarna Skušek

Naslov:
Društvo izgnancev Slovenije
1000 Ljubljana, Komenskega 7
telefon: 01 - 434 48 80
telefaks: 01 - 434 48 80
email: drustvoizgnancev@siol.net

Poslovni račun DIS:
02222-0010570920
Nova Ljubljanska banka

Umrlí člani Društva izgnancev Slovenije

KO DIS	Ime in priimek	Datum rojstva	Datum smrti	KO DIS	Ime in priimek	Datum rojstva	Datum smrti
KO DIS Ljubljana Moste-Polje	Marija BERČAN	05.10.1927	27.08.2005	KO DIS Novo mesto	Jože OSOJNIK	28.02.1923	28.02.2006
	Milka BLAZUTIČ	23.02.1920	03.04.2005				
	Mihael DRGANEC	02.12.1921	11.08.2005	KO DIS Leskovec	Milka RAČIČ	14.09.1920	16.01.2006
	Vlasta ERJAVEC	29.06.1935	19.01.2005		Ana MURN	09.12.1925	17.01.2006
	Viktorija Zmaga GLOGOVEC	31.07.1943	25.08.2005		Antonija ARH	06.12.1917	17.03.2006
	Ivan HOIČ	02.12.1925	02.08.2005		Anica HOČEVAR	25.07.1918	04.02.2006
	Antonija HVALIČ	09.04.1942	21.01.2005		Majda PLEVANČ	13.07.1932	26.03.2006
	Zofija JOŽEF	09.05.1924	03.06.2005		Ana BOGOLIN	04.03.1923	29.03.2006
	Franc KASTELIC	11.01.1922	13.01.2005		Anton KERIN	20.12.1931	18.01.2006
	Anton KONČAR	07.06.1939	02.10.2005		Ana URBANČ	25.05.1930	18.03.2006
	Rudolf KOVAČ	05.12.1923	02.09.2005	KO DIS Velenje			
	Franciška KOVAČIČ	19.03.1923	13.03.2005		Janez BOŽIČEK	22.12.1916	14.12.2003
	Matilda KREMENŠEK	06.04.1921	25.08.2005	KO DIS Ljubljana Bežigrad			
	Edo KRESEVIČ	19.07.1922	24.08.2005		Stanislava TRAJBARIČ	09.07.1940	23.02.2006
	Alenka LAPAJNE	15.06.1923	24.11.2005	KO DIS Zagorje			
	Rudolf PEVC	20.07.1944	14.09.2005		Angela REPOVŽ	19.05.1920	20.03.2005
	Jože PIRC	08.12.1929	10.07.2005		Zorka ADAMLJE	23.05.1926	05.04.2005
	Ivana PODOBNIK	29.08.1915	26.02.2005		Viljem OCEPEK	03.12.1934	25.10.2005
	Martin POVH	09.10.1927	29.10.2005		Miroslav SIMONČIČ	28.03.1934	29.11.2005
	Marta RAHNE	13.12.1933	07.11.2005		Marija GROM	28.11.1909	10.12.2005
	Marjan SAJE	13.05.1938	28.06.2005	KO DIS Globoko-Pišeece			
	Nada SEVNIK	19.01.1927	05.02.2005		Frančiška STRGAR	08.12.1912	10.11.2005
	Alojz ŠETINA	08.05.1923	21.08.2005		Anton ŠTRUCL	25.04.1927	08.01.2006
	Julija ŠIRCELJ	13.03.1936	19.09.2005		Mihael PODVINSKI	21.03.1923	21.01.2006
KO DIS Slovenska Bistrica	Kristina ŠUŠTERŠIČ	27.11.1919	02.12.2005	KO DIS Artiče	Ana ŠILAR	15.12.1931	01.03.2006
	Janez TOMŠE	09.10.1915	16.01.2005				
KO DIS Muta, Podvelka, Radlje ob Dravi, Ribnica na Pohorju, Vuzenica	Ana VIDRGAR	25.05.1924	03.10.2005	KO DIS Radeče			
	Jože ZAKRAJSEK	26.12.1930	31.10.2005		Jadranka KUMELJ	05.08.1930	27.03.2006
KO DIS Sevnica	Antonija ZUPAN	22.01.1903	21.02.2005		Marija ŠRENK	1926	24.04.2006
	Ernest ŽAGAR	30.11.1924	27.09.2005				
KO DIS Srednja Dobrava	Dragica JURMAN	17.06.1927	21.03.2006	KO DIS Kapele	Ana POLJAK	04.02.1920	02.01.2005
	Anton KORUNIČ	06.01.1938	30.04.2006		Franc BALON	20.05.1909	24.01.2005
KO DIS Murska Sobota					Marija GLUHAK	25.02.1920	20.02.2005
	Martin VEŠCER	28.08.1930	2005		Ivan VOGRINC	23.02.1938	15.04.2005
KO DIS Mozirje	Koloman TRAJBER	12.05.1926	2005		Terezija KELHER	21.12.1931	20.04.2005
					Jožica BERDEN	18.06.1928	12.05.2005
KO DIS Trzin					Marija KREJAČIČ	03.02.1943	17.06.2005
	Renato SEMIČ	17.12.1919	23.01.2006	KO DIS Polšnik	Mihael PŠENIČNIK	23.03.1932	14.08.2005
KO DIS Trbovlje	Milan ZUPAN	03.08.1923	12.03.2006		Anton KELHER	15.01.1928	01.12.2005
	Karel KOŽELJ	10.09.1928	26.03.2006	KO DIS Ljubljana Center			
KO DIS Brežice					Franc MURN	03.01.1929	09.09.2005
	Marija ABUNAR	19.11.1926	16.02.2006	KO DIS Šentjanž	Anica KAPELE	02.06.1924	08.02.2006
KO DIS Celje	Vida BESEDNJAK	15.06.1924	16.04.2006				
				KO DIS Trebnje	Gabrijela POVŠE	09.02.1922	28.03.2006
KO DIS Komen							
	Milena PIRJEVEC ŠONC	11.10.1924	27.05.2005	KO DIS Radeče			
KO DIS Jesenice	Berta GEC	20.02.1925	08. 2005				
	Niko ŽELEZNIK	07.12.1927	05.11.2005	KO DIS Radovljica			
KO DIS Koprivnica	Terezija ČRNOLOGAR	11.11.1907	30.11.2005		Ana JEŠE	18.07.1911	22.08.2005
	Anton MOČNIK	05.06.1935	15.03.2006	KO DIS Št. Jurij pod Kumom			
KO DIS Ljubljana	Valentin NOČ	14.02.1936	22.03.2006		Štefka MARTINČIČ	21.12.1933	12.03.2005
				KO DIS Bled			
KO DIS Kranj					Janez KRNIČAR	20.02.1919	14.03.2006
				KO DIS Novo mesto	Ana GOLMAJER	16.11.1913	20.04.2006
KO DIS Maribor							
				KO DIS CERKLJE ob Krki			
KO DIS Murska Sobota					Olga DROBNIČ	06.07.1918	01.03.2006
				KO DIS Boštanj	Karolina KRANJC	31.05.1922	03. 2006
KO DIS Nova Gorica					Terezija KRKOVIČ	26.11.1936	30.03.2006
				KO DIS Žalec	Terezija AJSTER	28.01.1929	01.04.2006
KO DIS Ptuj					Franc GRAMC	18.11.1935	05.04.2006
				KO DIS Ljubljana Vič-Rudnik	Karolina ŽUGIČ	22.04.1909	10.04.2006
KO DIS Slovenj Gradec							
				KO DIS Ljubljana			
					Marija BIZJAK	18.09.1923	29.04.2006
KO DIS Velenje				KO DIS Žalec			
					Franc ŽONTA	09.06.1929	12.12.2005
KO DIS Zagorje				KO DIS Ljubljana Vič-Rudnik			
					Andrej BRATUŠA	22.10.1931	03.04.2006
KO DIS Zavrč					Terezija NOVAK	28.10.1936	11.05.2006